

HÉTFOI NAPLÓ

POLITIKAI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFOÉN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilárd uca 3. szám

Teléfono: J. 2-96, vasárnap este: J. 62-38

AZ ELŐFIZETES ÁRA:
Egy évre 100.000 K
Félévre 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában 4 dinár. Ausztriában 2800 osztrák korona

XV. évfolyam

Budapest, 1924 december 29

49. szám

A kétszázharminc kommunista ügyét a haditörvényszék elé utalták Bukarestben

Bukarest, december 29.

Bukarestből jelentik: Annak a 430 kommunistának letartóztatásával kapcsolatosan, akik egy titkos terrrorszervezethez tartoztak, a rendőrség kutatásokat végzett és sikerült megállapítania, hogy három szervezetről van szó, amelyek mind szövetszervezetekből tartottak fenn. A rendőrség a titkos utasítások és okmányoknak egész irattárát fedezte fel, azonkívül igen sok kefelevonatot is találtak, amelyekből világosan látszik ezeknek a szervezeteknek a moszkvai és több közép- és kelet-európai városban levő szervezetekkel való összeköttetése. A 430 letartóztatott közül 290-at haditörvényszék elé állítanak, a többi kitaszítják.

A birodalmi hadügyminiszter megcáfolja a francia sajtó állításait a német fegyverkezésről

A legutóbbi napokban szenzációként hangozott a hír, hogy az antant a német fegyverkezésről megcáfolja a francia sajtó állításait a német fegyverkezésről. Az antant elhatározásának megközelítése az, hogy az antant ellenőrző bizottság rejtejt fegyvereket talált Németországban.

A világpolitika homlokterébe ezzel ismét a német kérdés került, melynek bonyalimái ma beláthatatlanok.

Gessler birodalmi honvédelmi miniszter a Berliner Tageblatt munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette a fegyverkezés és a költi területűs fejtésének egész kérdéséről: „A francia sajtó az utóbbi hetekben úgy viselkedik, mintha az ellenőrző bizottság csakugyan egész sor rendkívül súlyos vétséget állapított volna meg. A valóság az, hogy a bizottság semmi jelentékeny felfedezést sem tett.

— Az első szenzációs hír arról szólt, hogy a köngsbrücki katonai gyakorlóterren ágyakat találtak. Kétféle, hogy az állítást felfedezték, egyik nem volt, egyet, mint 14 darab olyan régi ágyú, amelyet csak hosszú sora óta cellákban használtak és amelyeken a használat nyomán előadások láthatók. Sokkal inkább ingerelte a francia tudósító fantáziáját az, hogy egy régi már befalazott állás fegyverszámban találtak valamit. Ez azonban nem volt más, mint gépfegyverek való néhány vizitató, amelyek azonban már annyira rozsdásak voltak, hogy beolvadás eljárja sem voltak felhasználhatók.

— A karácsonyi meglepetés az volt, hogy 40.000 acélrudat találtak, amelyek gépfegyvergyártásra szolgálnak. Semmi olyan körülmény nem merült fel, amelyből arra lehetne következtetni, hogy ezekből az acélrudakból katonai fegyvereket akartak volna készíteni.

Ezek azok a való tények, amelyek a francia sajtó szenzációs közleményeinek alapul szolgáltak. A francia sajtó azonban nem tájékozott arról, hogy a rengeteg nagyszámú ellenőrző látogatás és megfigyelés után végrehátott vizsgálóknak egyetlen fegyvert sem tudtak felfedezni.

Teljes passzivitást tervez az ellenzék

Nincs közélet és a kormány és az ellenzék között — „Ennek a kormánynak, amely egyetlen ellenzéki módosítást sem fogadott el, többé nem asszisztunk” — Kedden nagy ellenzéki értekezlet lesz

Elejtették a pártközi konferencia tervét

Scitovszky Béla házelnök nyilatkozata

A beavatottak bizonyosra vették, hogy a karácsonyi ünnepek hangulata meg fogja érlelni a parlamenti békét. A reménykedőknek nagy a csalókozásuk. Az ellenzék ellenállást törhetetlennek hirdetik, bár járnak olyan hírek is, amelyek szerint nem egyezés a felfogás — a követendő taktikát illetően.

A szocialista párt változatlanul az általános, egyenlő és titkos választójog garantálásához köti passzivitásának abbahagyását

és ebben a feltételében szolidáris vele az egész polgári ellenzék.

A blokk polgári részében bizonyos elvi ellentétet mutatkoznak, bár tagadhatatlan, hogy értekezleteiken mindenkori öszhang és egyezés nyilvánul meg. Ez a látszólagos ellentmondás abban leli magyarázatát, hogy egyes polgári ellenzékiek Bethlen erélyes nyilatkozatának hatása alatt hajlandók volnának alkudozásokba bocsátkozni a tilkoság mértéke tekintetében. Így például

agrárellenzék oldalán hajlandók volnának beleemenni a békebe, ha Bethlen az 5000 és ennél több lakossal bíró községekben garantálna a titkos választójogot.

A beavatottak szerint ugyanis Bethlen ezt a megoldást kész volna megadva tenni. Ez a megalkuvás természetesen nem jelentene az elvek feladását, csak a lehetőségek józan mérlegelését. Azt azonban meg lehet állapítani, hogy a kormány elleni harc kíméletlen folytatása tekintetében teljes az egyezés az egész passzív baloldalon, amely a 25 kizárás nap letele előtt tudni sem akar a passzivitás feladásáról. A blokk intézőbizottsága egyebeknél heترon este ülést tart, amelyen előkészítik a keddi pártértekezletet, ahol a passzivitásba vonult képviselők teljes számban megjelennek és határozni fognak a legközelebbi teendőkről.

— Az egységspárt természetesen várakozó állásponton helyezkedik. A pártvezetés óhajtja, hogy az ellenzék a parlamentben megjelenjen s ha erre készség mutatkozik, már az első ülésen elhangzanak a kizárásokat hatálytalanító elnöki javaslat.

Beszéltünk ez ügyben.

Órffy Imre

Képviseletével az egységspárt egyik vezető tagjával, aki a következőket mondotta: — Az egységspárt a kiengesztelés szükségességét vallja. Nem tudom, hogy a baloldallal szemben

milyen álláspontra helyezkedik, azt mindenesetre rosszul teszi, ha továbbra is ragaszkodik a passzivitás fenntartásához. Magánúton úgy értesültem, hogy

az ellenállás a baloldalon enyhülőben van.

— Nem vagyok feljegósítva arra, hogy a párt nevében beszéljek. A magam részéről amint az elmondható, hogy

ha az ellenzék visszajön a Háza, feledve lesz a mult

és ott folytathatjuk, ahol elhagytuk, mintha semmi sem történt volna. Az az érzésem, hogy minden zökkenő nélkül foghatunk hozzá az új munkához mindjárt az első ülésen, mert

a kormányparti oldalon senki sem fog visszacsúsztatási jelöléseket provokálni.

— Az első lépést az egységspárt megtette, most az ellenzékben a sor. Ha jelle adja békülési szándékának, módunkban lesz a kizárásokat, ha

Scitovszky Béla az ellenzék harcias hangulatáról

A pártönkivüli képviselők az ünnepek alatt mindkét irányban tapogatóztak az iránt, nem lehetne-e megtenni az első lépést: leültetni a zöld asztalhoz az egymással szemben álló feleket. Így merült fel az a terv, hogy

a nemzetgyűlés elnöke hívjon össze pártközi konferenciát a parlamenti béke helyreállítása céljából.

Alkalmunk volt ez ügyben Scitovszky Bélával, a nemzetgyűlés elnökével beszélni, aki a Hétfoi Napló munkatársának a következőket mondotta:

— A karácsonyi ünnepek alatt semmi sem történt. Nem érintkeztem senkivel és így konkrétumokról nem tudok. Arról sincs tudomásom, hogy a pártközi konferencia összehívásának terve illetékes helyeken felmerült volna, azt hiszem, ez nem is járta eredményre, mert

az urak a baloldalon nagyon harcias hangulatban vannak.

A Ház munkarendjének változó alakulásáról Scitovszky Béla házelnök így nyilatkozott:

— Ha a pénzügyi bizottság, amelynek tagjait január 7-re ülésre hívjuk össze, a nemzetgyűlés megnyitására letárgyalja a

felgyűlésről.

A polgári ellenzék

egyik vezető tagja viszont a következőket mondotta a Hétfoi Napló munkatársának:

— A 25 nap letele előtt nem tárgyalunk. Ha elküvették a jobboldalon azt a megmondhatatlanságot, hogy minket minden jog és törvény ellenében az illetékes párt képviselőket 20-25 ülésnapra kizártak, most magunkra vessenek a történelektől és vállalkoznak a külföld előtt a felelősséget az egységspárti értekezleten elfogadott indennants és rövidesen törvényerejű emelkedő költségvetés következményeit tekintetében.

— Többen vagyunk, akik felvetjük

a teljes passzivitás gondolatát, vagyis azt tervezük, hogy ennek a kormánynak, amely eddig egyetlen érdemleges módosításunkat soha el nem fogadta, asszisztensét a parlamentben nem leszünk. Az új választásokig magára hagyjuk a többi pártot. Mindezekről egyébként hétfőn és kedden fogunk tárgyalni.

költségvetést, és az erről szóló bizottsági jelentést az előadó a január 12-iki ülés előterjesztéséig, akkor már január 13-án megkezdhető a Ház a költségvetés tárgyalását. A pártönkivüli képviselők közül különösen Sztravszkij István buzgólkodik a béke helyreállításáért — sajnos, a siker látható reménye nélkül.

Az ellenzék tagjai ugyanis a pártközi értekezleten, melyet Scitovszky Béla hív össze, nem hajlandók megjelenni.

Sokkal szimpatikusabb észre volt, ha ezt a pártközi tanácskozást Huszár György vagy Scitovszky Tibor hívnák össze, mert ebben az esetben — mint az akkori egyik irányítótól értesültem — volna némi remény a békülésre.

A pártközi értekezlet tervét az ellenzék részéről teljesen elfelejtették tartják. Az ellenzékben az utóbbi napokban inkább az a terv kerlekedett felül, hogy nem volna-e megvalósítható egy olyan ellenzéki blokk megalkotása, mely csak akkor bizonyos kérdések megvitatására vonatkozik.

Értesüléseim szerint az eszteromi ellenzékben szimpatikusra fogadták, s úgy tudjuk, hogy egyirányban tárgyalások indultak meg az ellenzék vezetői közt.

Uj elefántházat kell építeni a dühöngő Szíamnak

Marakodnak a jegesmedvek — Harmincmillió afrikai struccok vásárol az állatkert

A pesti publikum kedvelt látogatóhelyét, az állatkertet az utóbbi hónapokban több kalambitás érte. Egy hatalmas példány tigris, melyet jelentős összegért vásároltak, megérkezése után pár hétre a magával hozott tropikus új-ajli betegséggel elpusztult. A tigrisrel egyidőben vásárolt az állatkert egy him párdacot a két nőstényből álló család szaporítása céljából. Kellően meglepetést keített azonban, hogy az új juvevény egyáltalán semmi érdeklődést sem mutatott a párdacölgyek iránt és fajfenntartási hivatását semmibe se véve nem is közeledett hozzájuk. Egy ideig esnek várták, hogy majd szorolemler gyullad, de mikor semmi hajlandóságot sem mutatott erre, lüzetes vizsgálat alá vették. A vizsgálat meglepő eredménnyel járt. Kiderült ugyanis, hogy az állatberekedő cég him párdac helyett nőstényt szállított.

Baj van a jegesmedvékkel is. Az állatkert két példánnyal rendelkezik, ebből az Európában egyre ritkább állatfajból, melyeket az ismert műjégarhangban tartanak. Kellően meglepetést okozott azonban, hogy a két öreg medve egy idő óta állandóan etvátkodik. Egy ízben már egyúttal is fómáadták és ha az ápolószemélyzet nem siet közbe, halálra marak volna egymást. Az állandó marakodásnak egy vetették véget, hogy most egyenként bocsátják ki őket a szabad lánlában; a másik addig a ketreobben búsul. A másik jegesvízi állatfajával a fókákkal már nincs ennyi baj. Mindössze az történt, hogy a fókatelep fölött lésszül odalát látta a víz és a vizigombba s most lécel százmillió költségű új befoglalat fognak építeni. Az új lével felállításával egyidőben megszűnik a „fóka-kérdés” második része is. Eddig ugyanis sok nehézséget okozott a fókák számára, szükséges fenegeti víz és hal beszerése. Most azonban, hogy Budapest és Páma között közvetlen összeköttetés létesült, nünöz olig huszonnégy óra alatt idérkezhet. Legtöbbször gondol Sziam és Szulán a két nagy elődát okozták. Az elefántház két rekesze közül mikor az egyiket tisztítják, Sziamot be szokták bocsátani a Szulán rekeszébe, mert Sziam egy idő óta nem bír meg közelében még az ápolólével sem. Szulán pedig eleinte csak elnézt a kényser vendéglátogatást, de később ének tiltakozását fejtette ki. Hogy az elefántnyelvem mit jelent, ezt könnyen el lehet gondolni. Sziam sem hagyta annyiban a dolgot és a lakásjogi vita vége az lett, hogy takarításkor Sziamot kitessékelték a szabad ég alatti rekeszébe. De mivel a kényes öreg Sziam könnyen tüdőgyulladást kaphat a számaára szokattan hideg levegőn, elhatározták, hogy az elefántházat kibővítsék. A tervet be is nyújtották a városgazdasági ügyosztályhoz, ahonnan rövidesen döntés is fog érkezni az ügyben.

Az állatkert a tavaszi vásárlások sorát Ellfeldből beszerzendő hat jegesmedvével akarja megnyitni. Tervezik azonban kivül egy tigris, egy him párdac és még több más állatfaj beszerzését. A schönbrunni állatkerttel most folynak tárgyalások néhány afrikai strucc vásárlására. A schönbrunniak harmincmillió osztrák, tehát harmincmillió magyar koronát kérek a strucc darabjéért, és aranyparitás alapján átszámított huszmillió koronás béker helyett. A mit állatkertünk azonban nem akar beleegyezni ebbe az árba, inkább az előföldi Rue-cég vagy a svéd állatkert ajánlatát fogadja el, mert ezek pénz helyett egy kis vizilovat kének esérébe a sínceokért.

Hócipő legjobban minőségben kapható, javítható
Neumann Géza
VI. Nagymező u. 50. Dosszavérv u. sarok

Az érdekeltségek kifogásolják a tiszviselőjavaslat felmondási idejét

A magántiszviselők jogviszonyainak rendezéséről szóló törvényjavaslat csak februárban kerülhet a Ház elé — Uj szövegezés válik szükségessé

Késik a MAV-javaslat végrehajtási utasítása

A kereskedelmi minisztérium törvényelőkészítő osztálya ebben az évben két fontosabb törvényjavaslatot készített: a Máv reorganizációjáról és a magántiszviselők jogviszonyainak rendezéséről szóló törvénytervezeteket. A Máv-javaslat nem került a nemzetgyűlés elé, mert a kormány időközben az a kénytelen utat választotta, hogy egyszerűen rendelet útján lépteti életbe az eredetileg törvényereőre alapított intézkedéseket.

A reorganizációs rendelet már megjelent ugyan, de január elsején még nem léphet életbe, mert a végrehajtási utasítás megjelenése — késik.

Beavatott helyen egy informálók munkatársunkat, hogy a Máv reorganizációjáról szóló rendelet végrehajtási utasítását most szövegezik, az tehát újvó után, legkésőbb január első felében életbe lép.

Ezzel kapcsolatosan érdeklődünk a magántiszviselők jogviszonyainak rendezéséről szóló törvényjavaslat sorsairánt is. Azt a választ kaptuk, hogy a

javaslat tervezetét szétküldték a különböző érdekeltségeknek. Január első vagy második hetében megbeszélésre fogják összehívni az érdekeltségeket, akik sorra elmondják véleményüket a tervezetről. Az értekezlet, amelyen Jozsvics János dr. miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztérium törvényelőkészítő osztályának vezetője fog elnökölni hivatalosan a tervezet minden egyes pontját megvárgyalni. Mint beavatott helyről értesülünk, az

érdekeltségeknek nagy kifogásaik vannak a javaslat ellen, — különösen a felmondási idő megállapítása tekintetében.

Az érdekeltségek — hír szerint — egészen új szövegezést kidolgoztak. Az anketén elhangzó észrevételekről Jozsvics János dr. refordini fog Walkó Lajos miniszternek, aki majd végső döntést hoz, amelynek alapján esetleg újra szövegezik a magántiszviselők jogviszonyának rendezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat a legjobb esetben csak február havában kerülhet a nemzetgyűlés elé.

Az ügyészség is hozzájárult Geiringer Miksa bankár szabadlábra helyezéséhez

Kálmán Gyula igazgató ellen elfogatóparancsot adtak ki

— A Hétfői Naptó tudósítójától. —

Az elmúlt héten kereskedelmi körökben nagy feltűnést keltett a Közlött és Szóvtöltár Rt. fizetésképtelensége, mely alkalommal a vállalat egyik igazgatója, Kálmán Gyula megszökött a fővárosból. A megkötösített hitelezők nemcsak a cég ellen, de Geiringer Miksa bankbizonyos ellen is büntető feljelentést tettek, akit azzal vádoltak, hogy a föltek hitelbe vet árunka lombardhitelt folyósított Kálmánnak.

A nyomozás során a hitelezők arra akarták presszionálni Geiringert, hogy minden ellenérték nélkül adják ki a lombardhiteltre hozzáadott árukat. Geiringer erre nem volt hajlandó s miután maga is kívánta, a rendőrség letartóztatta. Mann Hugó dr. vizsgálóbíró szombaton hallgatta ki Geiringert, aki vallomásában előadta, hogy teljes jóhiszemőséggel adott árühitelt Kálmánnak, amnál is inkább, mert a cégnek jó híre volt és maga a Hitelezői Védőegylet is 130.000.000 korona árühitelt

folyósított a cégnek. A vizsgálóbíró, miután a nyomozás irataiból is megállapította, hogy nem fiktív, hanem szabályos hitelüzletről van szó és a rosszhiszeműség teljesen kizárt dolog, elrendelte Geiringer szabadlábra helyezését.

Az iratok a vizsgálóbírótól az ügyészséghez kerültek, amely nem élt felfolyamodási jogával és így Geiringer vasárnap délelőtt elhagyta a fogházat.

Tökintettel arra, hogy a rendőrség a nyomozás során elfoglalta Geiringer üzleti helyiségét, védője, Sándor László dr. sürős beadványt intézett a vizsgálóbíróhoz, hogy a felfoglalt helyiségeket oldja fel. Ertesülésünk szerint a vizsgálóbíró a kérelemnek helyt adott és a zárlatot feloldotta.

A Kötött és Szóvtöltár Rt. igazgatója, Kálmán Gyula ellen, aki a fővárosból megszökött, a vizsgálóbíró ma elfogatóparancsot adott ki

Két hétig csavargott egy uriaszony a főváros uccán lakás nélkül

Meglopta az atyját és munkaadóit

A rendőrség néhány nappal eelőtt hosszas nyomozás után letartóztatta dr. Usonyi Kálmánéét, akinek története szomorú társadalmi regény. Dr. Usonyié, jómódú vidéki földbiroks leánya, aki egy vidéki földbirtokoshoz ment férjhez. A harminkétesztendő fiatal asszony az idén husvétkor meglátogatta szüleit és feltörte apja iróasztalát, melyből ékszereket és pénzt vitt el. Apja emiatt éktelen haragra gerjedt és feljelentette leányát.

A bíróság hat havi fogságra ítélte az asszonyt, amikor férje megtudta a szárnyát eseket elzavarta feleségét. Közben a nő letöltötte

hat havi büntetését és kitagadva szüleitől, ugyszólván minden fliller nélkül Budapestre jött, ahol az éjszakákat az uccán töltötte. Nagy nyomorában és végső kétségbeesésében szabómunkát vállalt konfekciós cégeknel és a kikészítés végett reabízott ruhákat eladta. Több feljelentés érkezett ellene a rendőrségre, de mert bejelentett lakása nem volt, hosszú ideig nem lehetett elfoglaltani. Nemrégiben egy rászia alkalmával elfogták és előlították, ahol töredelmesen beismerte bűnét. Elmondotta első bollaának történetét is, és azzal védekezett, hogy azt szinte ártéltelt állapotában kö-

vette el. Látta, hogy szülei a családeket gyanúsítják és nem bírta nézni, hogy vallatják őket, hanem hazaszkótt úrához, akinek töredelmesen bevallott mindent. Késő volt, apja már meglette a feljelentést és azt nem akarta visszavonni. A második esetre vonatkozólag így védekezett, hogy éjszakákon át az uccán csavargott, éhezett és önfenntartás szötné vitte őt úrra bünbe. A rendőrség dr. Usonyi Kálmánéét letartóztatta és Usonyi Kálmánéét az ügyész Markó uccai fogházába, ahol Mann Hugó dr. vizsgálóbíró elrendelte ellene az előzetes letartóztatást.

Hétfőn publikálják a tárcák részletes költségvetéseit

Az 1924—25. évi aranyköltségvetésről szóló törvényjavaslat, amelyet Bay János pénzügyminiszter a nemzetgyűlés elé terjesztett, csak az általános kereteket tartalmazta. A pártönkivüli és ellenzék képviselők már közvetlenül a benyújtás után nyilatkoztak, hogy érdemlegesen nem hangsúlyozhaták, mert az egyes tárcák bevétel és kiadási végösszegeknél ismeretből még nem lehet következtetéseket levonni a kormány politikájáról. Strauss István, a költségvetési ügyek szakértője, akhez e tárgyban kérdést intéztünk, kielentette, hogy mindaddig nem nyilatkozhat, amíg az egyes tárcák részletes költségvetéseit nem ismeri. Ezzel szemben, hogy illetékes helyen sürgetni fogja a részletes tárcakimutatások elkészítését, kinyomtatását és szöszötését, mert a nagy nyilvánosság: is főként az a kérdés érdekl, miként kezeli a kormány az egyes minisztériumok alá tartozó intézményeket, hivatalokat, vállalatokat stb.

Munkatársunk ebben a fontos kérdésben a legilletékesebb helyre: Jakób Oszkár dr. miniszteri tanácsoshoz, a pénzügyminisztérium költségvetési ügyosztályához fordult felvilágosításért ázziránt, mi az oka annak, hogy a fardenkéni részletes kimutatások még mindig nem kerültek nyilvánosságra. A képviselőnek ugyanis, ha a költségvetési vitában Komoly felszólalásra akarnak előkészülni, a részletes költségvetések birtokában is hosszabb időre van szükségük az áttanulmányozásra.

Jakób Oszkár dr. miniszteri tanácsos a következőket mondta a Hétfői Naptó munkatársának: — Az egyes tárcák költségvetését kimutatásainak elkészítése és nyilvánosságra hozatala keztörög technikai okokból késett. A nyomda most készszt el a hatalmas anyaggal. Mindeneknek, aki a témával foglalkozni akar, még elég ideje marad a tanulmányozásra, mert

az egyes tárcák részletes költségvetéseit hétfőn már nyilvánosságra kerülnek.

Politikai körökben élénk érdeklődéssel várják a részletes költségvetési anyag publikálását.

A kormány a költségvetés benyújtásakor úgy döntött, hogy az egyes tárcáknak külön előadójuk lesz a költségvetés vitájában. Az előadók tárcák szerint a következők lesznek:

- Miniszterelnökség: Orffy Imre.
- Bélgny: F. Szabó Géza.
- Földmívelésügy: Erdélyi Aladár.
- Kultúra: Eri Nagy János.
- Igazságügy: Orffy Imre.
- Pénzügy: Temesváry Imre.
- Kereskedelem: Hermann Miksa.
- Külgny: Mózer Ernő.
- Honvédelem: Görgey István.

A népjóléti minisztérium tárcájából adója még nincs kiszemelve.

Károczaj Lajos és neje szül. Scheiner Ilonka a fájdalomtól porig szívta jelentik, hogy egyetlen gyermekük

PIRKÓ

szombaton délután 5 órakor életének 10-ik évében csendesen elhunyt. Turdóti gyermekünk hull tetemét e hó 29-én délután 9/4-kor fogjuk a rákoskeresztúri temetőben örök nyugalomra helyezni. Enéidét szóra el nem mutó gyegyelvő örözzöl!

Az év végén

Igy az esztendő végén számot vet magával mindenki arról, amit tett. Megismeri mindenki ebből a számvetéstől, mi volt helyes, amit tett és mit kellett másként eszelekednie.

Hat eszlendeje annak, hogy a háborút befejezték és öt kemény évét tapostunk le azóta, hogy a forradalom és a bolsevizmus számúma is végigtartotta viruló vetéseinket. Öt év talán az ember életében se sok, annál kevésbé egy nemzet életében, de öt talán mégis elég ahhoz, hogy lehigadjanak a forradalmi megmozdulások, beheggedjenek a sebek.

Es mit látunk? A sajtó sebek nem heggedtek be. Európa teste nyitott sebt ma is, hiszen ott ég benne tüzesen a német kérdés, az orosz kérdés, a balkáni probléma. Az antant most készül jegyzéket küldeni Németországnak, hogy a kölni zóna kiürítésének terminusát kitolja, az orosz szovjet belső és külső helyzetében egyaránt sok gyűfőanyagot tartalmaz és a Balkánon bizonytalan, hogy mivé fejlődik az albán függetlenség problémája, de az sem bizonyos még, hogy az ujonnan alakult papírosállamok a békeszerződések jegyzőkönyveiben megállapított határokat megtarthatják-e.

Es ebben a zűrzavarban majdnem a forrongás közepében állunk mi megcsontított, guszbakötött magyarok. Es milyen a mi elszármolásunk, milyen a mi hatodik esztendőnk mérlege? Soha még nemzedékre nem várt olyan történelmi hívatás, mint reánk, kiket megcsontított a háború, megpégett a forradalom, meggyalázott a bolsevizmus és szétszaggatott a kurzus.

Igen reánk vár az a történelmi hívatás, hogy mi, akik véreztünk a harcokban, szenvedtünk a forradalmak alatt, éhezünk a bolsevizmus idején és széthullottunk a kurzus alatt, mi, akik nemcsak közvetlen tanúi, de talán okozói is voltunk az összeomlásnak, mekete-remítő legyünk a feltámadásnak, az ország talpraállításának.

Nehéz munka, nagy feladat, amely reánk várakozik és ha a közelmúltat tekintjük, szégyenpiral körülünk kell bevallanunk, hogy eddig semmit se tettünk, vagy amit tettünk, az csak azt szolgálta, hogy ez az ország ne állhasson talpra.

Mert mit mutat ez év mérlege? A nemzetgyűlés, mely az alkotmányozó nemzetgyűlés szerepét tölti be egy hosszú év folyamán tárgyalni indemintásokat, szanalási felhatalmazásokat, házszabályrevíziót és fővárosi törvényjavaslatot, de egyetlen országos jelentőségű érdemleges javaslata nem került elő és egy hosszú év folyamán rendezetlen maradtak olyan kérdések, mint a munkanélküliség, a választójog és más alkotmányjogi problémák, amelyek nemzeti életünket a legközelebből érdeklik.

Nem kevésbé vizsgalato a helyzet társadalmi téren: a társadalmi osztályok hat év után épp úgy farkaszemet néznek egymással, mint mikor talán jogosult volt a szembenállás. Ma hat év után azonban a feledéskés és megbocsátásnak kellett volna elkövetkeznie minden vonalon. El kellett volna következnie már öt év előtt. De nem következett el, sőt remény sincs arra, hogy a hatodik év ezzel a biztatlással kezdődik. Nincs reményünk rá és nem lesz addig, amíg üvöltő dervek és piszkoló demagógok politikájára érvényesülhet az országában, amíg a kormányban nincs erő, csak talán jóakaró a földalatti elemek megfektetésére, míg Nagyutad és Rétság kísért, mi a béke hatodik évében északnaként hangos zsidócsok hallhatók, míg a numerus clausus még különbségeket tesz állampolgárok között.

Az évvégi mérleg nem biztató s ha mégis reménységgel tápláljuk megfoglyakozott bizalmunkat, csak egyben reménykedünk, hogy mindenben keresztül is győzedelmeskedni fog a magyar iserejű józan-ság.

Még a kizárások letelte előtt sorra kerül a választójogi javaslat

Bizalmas megbeszélés volt az egységpártban a követendő taktikáról — Ellenzék nélkül is letárgyalják a költségvetést Január 1-ére felrendelték a pénzügyi bizottság tagjait

Szombaton este az egységpárt Eszterházy ucai kiuhelyiségeiben bizalmas megbeszélésre jöttek össze a párt vezetőségének egyes tagjai, hogy megtárgyalják a legközelebbi teendőket. Nem volt formális pártértekezlet, csak intern tanácskozás, amelyen szóba került a karácsonyi ünnepek alkalmából elhangzott nyilatkozatok, főként Apponyi Albert és Bethlen István gróf miniszterelnök karácsonyi megnyilatkozásai, de megbeszéltek a parlamenti helyzetet is, vagyis azt, hogy az ellenzék harcias magatartásával szemben milyen álláspontra helyezkedjenek. A tanácskozás eredményéről a párt egyik vezető tagjától a következő információt kaptuk:

— Eleinte az volt a terv, hogy a költségvetés tárgyalását elhalasztják a kizárási időtartam végére, minthogy azonban

az ellenzék semmiféle közeledést nem mutat, az egységpárti vezetőség úgy határozott, hogy január 13-án megkezdji az 1924-25. évi oránkjöszegésért tárgyalást.

Eppen ezért máris szétküldték a meghívót a pénzügyi bizottság tagjainak, akiket felkérték arra, hogy január hó 7-én délelőli 11 órára feltétlenül jelenjenek meg a nemzetgyűlés I. számú bizottsági termében, hogy megkezdjék az arányköltségvetés tárgyalását. Ha a bizottság tagjai határozatképes számban jelennek meg, a január 12-i formális

ülésem betherjeszhető lesz a költségvetésről szóló bizottsági jelentés, úgryhog

13-án valóban sorra kerülhet a költségvetés általános vitája az új házszabályok értelmében napi 8 óras ülésben.

Ellenzék nélkül ez a vita legfeljebb 3-4 napig tarthat, tehát a részletes tárgyalást is beleértve, egy hét alatt törvény lesz a költségvetési javaslatból.

A költségvetési törvénytervezet emelkedése után gyors egymásutánban következnének az alkotmányjogi javaslatok, minthogy azonban a kormányt egy elfogadott határozati javaslat köti,

a költségvetés után közvetlenül a választójogi törvényjavaslatat következik, amelyet ilyen körülmények között már január 20-a táján a Ház napirendjére fognak tűzni.

A kormányt ebben a programban — hír szerint — az ellenzék passzívitsa mielőbbi letérésének terve vezérli. Számít ugyanis arra a szocialista addig teret, amely szerint a párt tagjai ideig nem jelennek meg a Ház ülésen, amíg a választójogi javaslat nincs napirendre tűzve. Ekkor aktualissá fog válni a kizárások hatálytalansága, amennyiben — a költségvetésre már ülést szüntetva — a választójog napirendre tűzésékor még mindig nyolc kizárásai nap lesz hátra.

— Egy ízben már át is szóltam az országába és kértém az ottlévő rendőröket, hogy az Isten szerelmére maradjanak már csöndben.

Enyit mondanak a lakók a karácsonyi nap történetéről. Általában pedig arról panaszkodnak, hogy az országba létezése sok kellemetlenséget okoz nekik. Az állandó öszmenflúzás miatt a ház kapuja egész éjjel nyitva van. A kapuban nem áll őrszem és a nyitott kapubárki bejöhet. A lakók szerint úgyszólván napirenden van az, hogy ittas emberek és gyanus külsejű csavargók kószálnak a házban és rémítgetik a lakókat.

Mikor a rendőr együtt borozgat a részeggel.

Munkatársunk beszéli a megvert Barka Istvánnal is. A pórujárát ember esküdjön és lábán a szájjazás és ütélgeles következtében még ma is mély bevágások és vastag vérálfutásos dagasztatok láthatók. Homlokán és arcán vérálfutásos horzsolások. Feje és nyaka úgy be van dagadva, hogy nem tudja mozdtítani. Sérüléseiről a Conti necei kapitányságon a rendőrosvos látóeletet vett fel és megállapította, hogy sérülési nyolc napon túl gyógyulók. A rendőrosvos szerint a sérüléseket ittas állapotban történt elesések következtében szenvedte.

Barka István elmondotta, hogy közvetlen megverése előtt egy Óriás ucai koscsóban együtt spricerézett azzal a Csepis nevű rendőrrel, aki később elöl volt a bántalmazásokban.

Látogatás az országban

Az Óriás uca 32. szám első emeletén van elhelyezve a 30 főnyi legénység számára berendezett országba. Lent a földszinten egy kis helyiségben van a parancsnoki iroda. Az országba parancsnoka Fűrész József felügyelőhelyettes kérsükör elmondotta, hogy az eset alkalmával nem tartózkodott az országban. Csak annyit tud, hogy Barka István esendhábortis miatt előállított. Arról, hogy megverték volna, nincs tudomása.

Dénes István nyilatkozata

Dénes István nemzetgyűlési képviselő a következőket mondotta munkatársunknak:

— Emberbaráti kötelességemnek tartottam a meghívott emberek segítségére sietni. Remélem, hogy a helygyminiszter úr, aki a konzultációt a szíven viseli, intézkedni fog, hogy ehaz hasonló esetek ne ronthassák le a közigazgatás tekintélyét.

Véresem vertek három embert az óriás-uccai rendőrországban

A kinzások láttán több nő rosszul lett — Mit mondanak a ház lakói a rendőri brutálításokról — A rendőrosvos látólete nyolc napon belül gyógyuló sérülést állapított meg — Dénes István nemzetgyűlési képviselő nyilatkozata

Szomorú epológusa játszódtott le karácsonyi másodnapján egy illuminált állapotban levő háromtagú társaság mulatózásának.

Barka István és Gadási Máté az Óriás ucai Manger tojkereskedő cég új alkalmazottai egy harmadik társukkal együtt beborozott fővel haladtak végig az Óriás ucaán, mikor szembejött velük egy motorbikán, melyen állítólag Thék Endre, az ismertnevű bűtorgyáros egyik közeli hozzátartozója foglalt helyet egy másik úr kíséretében. Barka István és társai öszeszoálalkoztak a motorkerékpár utasával, mire ezek egyike arculvadás Barkát. Barkának segítségére siettek társai és parázs botrányt rögtönztek. A lármára előkerült az ucaán örszolgálatot teljesítő Csepis nevű rendőr, aki Barkát bekísérte a 19. számú országába.

Idéig tartott a botránynak az ucaán folytatódott jelenete. A folytatása pedig az lett, hogy néhány óra múlva az Óriás uca 32. számú ház lakói közül néhányan lélekszakadva futotak a közelben lakó Dénes István nemzetgyűlési képviselő lakására. Tudomására adták, hogy a házban levő országban rettenetesen öszvertek egy embert és kérték, lépjen közbe. Dénes István azonnal érintkezésbe lépett Bakonyi rendőrtanácsossal, a VII. kerületi kapitányság vezetőjével, kinek jóindulatú eljárása lehetővé is tette a megvert ember kiszabadulását.

Mit mondanak a szemtanúk

A Csupor József fővárosi tanácsnok tulajdonát képező Óriás uca 32. számú bérházban, melynek emeletén van elhelyezve a 19. számú rendőrországba. A ház lakói közül elsősorban Szász Aladár némműtök keresték fel, aki a következőképpen mondotta el a botrány történetét.

— Karácsony második napján délelőtti nagybörf társaság volt nálam látogatóban. Tizenegy óra felé láрма és sikoltozás hallatszott az udvarról. Felésemgel és több látogatómmal együtt kimentünk a folyosóra, megtudni a láрма okát. Az udvarra tekintve retentő látvány szemtanúi voltunk. Néhány rendőr az emeleti folyosó végén levő országba

felé cipelt iszonyatos ütélgeles között egy embert. Bevittek az országába. Azután körülbelül félórán át iszonyatos zajvesztés, láрма és kétségbeesett ordítózás hallatszott a becsukott ajtó mögött. — Majd felnyitott az ajtó és ismét megjelentek a rendőrök. Kezém-lábam öszekötözve, hajánál fogva vándeltattak a bekísért embert a kapu felé. Utóközben szünet nélkül brutálisan pofozták. A rettenetes látványra a ház lakói szinte egyöntetűen felháborodtak. Különösen a nők, akik hajukat tépve menekültek a lakásokba a megvert ember idegőpté kiöltözésének hangjai elől. A férfiak közül néhányan felszólltak az embertelenség ellen, mire egyik rendőr hasonló elbűvés küldetésbe ment a lakásokba parancsolta őket

Bruoth Károly gépész ezeket mondja: — Három embert vertek kérem. Később kettőt elbocsájtottak, egyiküket azonban kezén-lábán megsejlijazva félórán át ütötték. Az országban történt verés után megkötözve vitték a kapu elől várakozó bérkocsi felé, melyben a kapitányságra akarták szállítani. A kapu felé ment a teljesem védtelen embernek hajába markolt egyik rendőr és úgy cipeltte, majd mikor hászerezott, többször belerugdaltok. Nem tudtam tovább nézni a rettenetes kínzást. Rászóltam a rendőrökre, hogy miért bántják, hiszen ez is egy ember. Egyik rendőr rámkilátott:

— Fogja be a száját, mert maga is mindjárt idekerül!

Közvetlenül az országba mellett lakik Wella Karolyiné, kinek lakását csak egy deszkánjő vászítja el az országba helyiségétől.

— Minden szót hallottam, mikor szünet az embereket verték. Befogtam a filmet és kimenekültem a lakásból, mert nem bírtam ki a szörnyű zajgást, az udvaronnan emlékszem rá, hogy az udvaron az egyik rendőr kardalypal több-ször hátbaverte a megkötözött embert. Sajnos, nem az első eset, mikor az ehhez hasonló zajgatás futtatja a gyököt — folytatja Waltáné.

Padiőfilcek, futók, lamberkenek (mindenremi szőnyegek)

Butorszövetek prima brokátok 230 ezer

Vágó és Társa kárpitos keltérek üzletében

IV. Kammermayer Károly uca 3 (központi Városház épületben)

Fapapucsot, facipőt és mindenféle bőrcipőt készít az

UNIO cipő- és papucsnyár

Budapest VII. Dohány u. 18. Tel.: József 126-41

Tessék beszélni...

A Royal-szállóbeli új klub már széles körű "tagdíj-meghívót" — Egy kis információ az új társaságról

Az emberi gyönyörűség és könnyelműség vámszedőit semmielőtt sem lehet visszarúszolni. Hiába szüntetik be egymásután a kártyaklubokat, hiába a rendőrségi razziák, ezek az élelmes emberek mindig megint. Látják az utat passzáló tervek keresztülvételére. A fogutóbbi időben sportklubok jogcím alatt rendezték be kártyabarlangokat, míg végül most akadt egy társaság, mely "szólamotogatókat" jelszava alatt rendezkedik be kártyaestekre.

Az Erzsébet körúton, a volt Szentbenedek palotájában híttó tanyát a Magyar Nemzeti Reneszánsz Társaság. A klub alapításával, az abban érdekelt közismert "vállalkozókkal" már több ízben foglalkoztak a napi sajtó. Hogy mi is foglalkozunk az új intézménnyel, az a körülmény kieszter minket, hogy a klubalapítók, rouffinier-ek, minden áron-konokron, razziák és feloszlások keszűvel egyszerűen csak folytatják eddigi kisdíj játékaikat és a multhan bevált recipé szerint kívánják barátságos falak közé invitálni áldozataikat.

Közfelhő került az új klubnak egy nyomtatványa, amelynek egész tömeget küldötték szétjél a napokban és amely így hangzik:

"A Magyar Reneszánsz Társaság" élénköség feltevéssel értesíti Nagyszóadal, hogy helyiséget VII. Erzsébet körút 43. szám alatt megnyitotta".

Bételekre csak meghívó jogosít!

Mint a meghívó utolsó passzujából kitűnik, ez a barátságos meghívás, a nyomtatványának felmutatása már Klubtagságot biztosít a szerencsés tulajdonosnak, aki minden ellenkezés nélkül látogatni tudja a nemzeti intézmény kör helyiségeit és — természetesen — kártyaszobáit is.

A Bahonai Clubot és a Vitorlázó Clubot éppen ezekért a visszaélésekért osztotta fel a rendőrség és ma alig néhány hét után ugyancsak a "vállalkozók", akik ezeket a köröknél érdekelték voltak, úgy látszik ott akarták folytatni játékaikat, ahol kénytelen-kelletlen abbahagyták.

Ellátogatunk a pazar pompával berendezett klubhelyiségbe, ahol a házvezető úriól a következő felvilágosítást kaptuk:

Társaságunk 1920-ban alakult, de eddig nem igen feltűnt ki nagyobb működést, csak az Országos Kaszinó helyiségeiben rendezett néhány estélyt. Most azonban, hogy a Társaság munkásságának terét és lehetőségét kiszélesítse, klubhelyiséget nyitott, ahol a magyar társaságnak művészetet és irodalmat kedvelő tagjait és az irodalmi és művészeti világ képviselőit kívánja előlának előlérsége képviselnie, otthonos körben egyesíteni. A Társaság vezetőségének helyet foglalnak Barabás Atala elnök, Battyányi Gyula gróf és Wändschraetz Lajos herceg. A tagsági díj havi 150 000 korona. Most becsatoltuk azt a esztendőszáraz felosztó meghívókat, melyek egyszeri látogatásra jogosítanak. A felvételtől a választmány dönt.

Ezen információ alapján érdeklődtünk az Országos Kaszinóban, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy ilyen nevű társaságnak náluk sem helyisége, sem estélye soha nem volt. Ugyancsak felkerestük Wändschraetz Lajos herceget is, aki kijelentette, hogy ő nemcsak a Nemzeti Reneszánsz Társaság igazgatóságának, de egyáltalán a "társaságunk" sem tagja.

A minálati lemt az elsőemelti helyiségekben gyűlt a közönség, addig fent a második emeleten serény munkások dolgoznak, hogy egy-két nap alatt az irodalom szent nevében megnyithassanak a kártyatermek.

Egyezkedések folynak a milliárdos családi ügyekben

A Hitelezői Védegyiet közvetíti a békét — Értekezlet tartottak a Divat- és Textilár Rt. hitelezői — Kihallgatják a Hecht bank igazgatóját — Böhöm Kálmán hozzártározói is egyezséget ajánlanak

A milliárdos hitelezői családok ügyében a rendőrség vasárnap délelőtt is folytatta a kihallgatásokat. Vidor Dezsőt és Kovács Ákóst, a esőbekerült Divat- és Textilár Rt. igazgatóit már szombaton őrizetbe vették és vasárnap ismét kihallgatták őket, majd Kedves rendőrkapitány jelenlétében mindketten tanácskozási folytattak a Hitelezői Védegyiet megbízottjával a szandás lehetőségei felől. A Divat- és Textilár Rt. hitelezői vasárnap délelőtt gyűlésre jöttek össze és a beajutott cég ügyvédjével egyezkedési tárgyalásokat kezdtek. Az üzleti mérleg kimutatásai szerint több mint 50 százalékos fedezet van a követelésekre, a hitelezők egyrésze azonban aggályoskodott, a bési hitelezők megbízottja egyébként is kijelentette, hogy megbízóinak utasítása nélkül nem köthet végleges megállapodást, úgyhogy a hitelezők hétéfőre vagy keddre halasztották a határozat-hozatalt.

A Hétfői Napló információi szerint a hitelezőkben megvan a hajlandóság az egységre és miután a Hitelezői Védegyiet is minden erejével a békés megoldáson fáradozik, valószínű, hogy egy-két napon belül a félenteléseket visszavonják, a két igazgató szabadon bocsátják és megkezdik a likvidálást.

A Divat- és Textilár Rt. ügyéhez tartozik a Hecht-bankház ügye is. A Hecht-bankházakkal azall voltalkák, hogy a hitelezőknek valótlan információkat adtak a Divat- és Textilár Rt. hitelképességéről és ilymódon sikerült milliárdos hitelekkel kapni. A két letartóztatott igazgató is vádat emelt uszora

miatt a Hecht-bankház ellen, mert, miha többszáz százalékos fedezetet adtak a készpénz-kölesőre, mégis 3 százalékos heti kamatot számítottak fel nekik.

A Hecht-bankház igazgatóját, Neu Dezsőt vasárnapra idézte be Ivánszy kapitány. Neu magával hozott okmányokkal igazolta, hogy a bankház ugyanolyan információkat adott a részvénytársaságról, amilyeneket ő kapott, mielőtt még összeköttesbe lépett volna vele. Ezek az információk mind megfelelőek voltak és a Hecht-bankház minden információt kérő levélre azt válaszolta, hogy a részvénytársaságnak egymilliárd korona hitelve van.

Neu előadta, hogy a bank egymilliárd követelésére négy milliárd korona értékű textilárut vett át kézzizalag gyártandó, rendez és megengedett kamatot szedett. A letétben lévő négy milliárd értékű árut a Hecht-bankház nem hajlandó a esőtömegnek átadni, csupán az értékesítés után fennmaradó fölösséget.

Neu kihallgatása mintegy másfél óráig tartott, mely után az igazgató, ügyvédje, Sándor László dr. társaságában eltávozott a rendőrségről.

A Böhöm-féle hordórgyár megszűkötött igazgatója, Böhöm Kálmán ellen a rendőrség elfogató parancsot adott ki. Lehetséges, hogy ennek az ügynek a hullámai is elismulnak, mert Böhöm hozzártározói máris tárgyalásokat kezdtek az érdekeltekkel és remélik, hogy sikerülni is fog az egység.

A forgalmiadó revíziójáról szombaton döntő ankét lesz Bud János pénzügyminiszternél

Kiszérletek a költségek ellenőrzés és a zaklatások kiküszöbölésére — Csak egy „kéz” fog ezután forgalmi adót fizetni? — Walko Lajos tárgyalásai a kereskedelmi érdekeltségekkel

Az osztrák fázisrendszer tervét végleg elejtették

A kormányt igéret költi a jelenlegi forgalmi adórendszer megváltoztatására tekintetében. Az érdekeltségek hónapok óta sürgeik az új forgalmi adórendelet kiadását, az illetékes pénzügyminiszteriumi ügyosztály azonban minden sürgetés ellenére egyre halasztotta a döntést. A beavatottak tudni vélték, hogy január elsején a pénzügyi kormányzat az osztrák fázisrendszerre fog áttérni, mások olyan válogatotott adórendszer bevezetésének teréről álmodoztak, amely kiküszöböl mindenféle zaklatást. Egyik jóslat sem vált be. Itt az új esztendő, de új forgalmi adórendszer még nincs. Beavatott helyről szerzett értesítésünk szerint

az első közvetítő szerv fogja egy összegben egyszersmindkorraleróni a forgalmi adót.

Ha ez a verzió igaznak bizonyul, akkor azt jelenti, hogy

forgalmi adót ezután csak az első kéz fog fizetni, amely közvetlenül a termelőtől veszi át az árut.

Ennek a tervnek megvalósítása egy nehézségbe ütközik és ez az ellenőrzés. A legtöbb árucikket a termelőtől a nagykereskedő veszi át, de vannak olyan áruk is, amelyeknél "az első kéz" a kiskereskedő. Miként lehet tehát ellenőrizni azt, hogy valamely árucikk ellenárzi azt, valami adót valóban lefizették-e? Ennek a nehézségnek a kiküszöbölését kell tehát az érdekeltségeknek az illetékes miniszteriumi ügyosztályokkal letárgyalniok. E célból

Bud János pénzügyminiszter ja-

a pénzügyi kormányzat az osztrák fázisrendszer tervét végleg elejtette.

Másfajta rendszeres terve merült fel, hír szerint arról van szó, hogy

nuár 3-ára, szombaton délelőttre döntő jelentőségű ankétot hívott egybe,

amelynek célja a forgalmi adórendszer revíziójának megbeszélése. Ezt a nagy forgalmi adó-ankétot szombaton Walko Lajos kereskedelmi miniszter már előkészítette, amikor is meghallgatta a kereskedelmi érdekeltségeknek: az OMKE, a GyOSz és a Kereskedelmi és Iparkamara előterjesztését. Döntés január közepére várható.

Herzog Dezső textilnagykereskedő ellen a vizsgálobíró is elrendelte az előzetes letartóztatást

(A Hétfői Napló munkatársától.)

Amint ez előrelátható volt, a nehéz pénzügyi viszonyok miatt tömegesen jutnak zavarba azok a textilkereskedők, akik ugyszóval minden tőke nélkül, tisztán a hitelre támaszkodva, konjunktúrális fizeteket alpiottak. Ezek közé tartozott Herzog Dezső Nagykorona-eceni "textilnagykereskedő", aki esztélyi hibéket nyitotta meg üzletét és csakhamar milliárdos hitelekkel volt igénybe.

Az üzlet eleinte jól ment, de csakhamar bekövetkezett a pangás. Herzog, hogy eleget tehessen fizetési kötelezettségének, mindig újabb és újabb hitelekkel volt igénybe, míg végül kénytelen volt fizetésekeptelenségét jelenteni. Miután nyilvánvalónak bizonyult, hogy eszlárú módon károsította meg hitelezőit, ezek feljelentést tettek ellene. Herzogot a rendőrség letartóztatta és szombaton délután átkísértette az ügyész Markó-uccai fogházába. Zacsók Bála dr. soros vizsgálóbíró vasárnap délelőtt hallgatta ki Herzogot és kihirdetése előtte végzését, mely szerint elrendelt ellene az előzetes letartóztatás fenntartását, Herzog a határozat ellen felfolyamodást jelentett be.

Megvettünk

nagy tételben törölrúhá és sífonárut, melyet karácsony előtt **privát végzőknek** olesó árban adunk el

200 vég 176 cm s-éles paplan lepedő vászon méterje . . .	K 69.000
440 vég sífon, férfi- és női fehérruhákra	K 16.900
250 vég la sífon ágyneműre . . .	K 25.000
250 vég la alsó lepedővászon . . .	K 53.500
180 vég la opál batizst	K 37.500

Ajánlatos a vásárló közönségnek a szükségleteit minél előbb beszerezni, mert a tételek eladása után ezen árakat nem tarthatjuk

Mintákat vidékre küldünk

Belvárosi Vászonáru Rt.
IV, Kammermeyer Károly u. 10

MARVEL CHYPRE
COLOGNE WATER
Nº 1704

A festőpolás legutóbbi szenzáció!

TEHERAUTÓK

RÓKA és Társa Automobil Rt.
teherautótelep V, Csanádi u. 3.

Telefónszámok:
46-01 és 41-82

Kereskedő és Iparos Ujság

Szemlélődés

Italmérés és képviselőség

két nagyon is különböző mesterség, melyeknek legfeljebb véletlenszerű idején van valami közük egymáshoz. Ennek a két foglalkozásnak egymás mellé való állítását méris időszerevé teszi az a január elsejei terminus, ameddig Magyarország italmérésről igazolni tartoznak a saját és öszi magyar állampolgárságát. Az italmérés kétségtelenül előkelő és nagyfokú megbízhatóságot követelő közjogi funkció s így indokolt az a szigorú állampolgársági kvalifikáció, melyet az italmérőkötől fej- és jogvesztés terhe alatt megkövetelnek s melynek következtében ma négyezer italméréssel foglalkozó existenciája sorsa forog veszélyben. Önkéntlenül felvetődik azonban a kérdés: hány nemzetgyűlési képviselő mandátuma forogna ugyanilyen veszedelemben, ha a törvényhozói tisztséghez szükséges kvalifikációt ugyanolyan szigorú feltételekhez kötnék, mint az italmérőket? Ugy hisszük, a kormány háta mögött ül egyméhány képviselő, aki erre a kérdésre könnyen tudna válaszolni.

„Olcsó” kisipari hitel

Jelnyelteséről fog gondoskodni az Iparosok Országos Központi Szövetsége, amint azt gróf Hadik János kisiparos-elnök ur karácsonyi ajánlásul szánt nyilatkozatából megtudjuk. Csekély évi 24%-os lesz ez az olcsó hitel, melyet a kisiparosok költő bizottság mellett felvehet s ne vegye rossz néven az elnök ur, ha mi ezt a hitelt nem találjuk olcsónak. Nem találjuk olcsónak a mai kamatviszonyok mellett, de nem találjuk olcsónak azért sem, mert a hitelre szánt tőkét 14% mellett nyújtja a Pénzügyi Központ. Az a közel 10% amellyel a kamattelher megnevelszik az IOKS közvetítése révén, igazán minden egyébként nevezhető, csak olcsóságnak nem. Kíváncsiak vagyunk, hogy a gróf ur, aki az OMGE-nek is vezetőembere, ugyanazeket a feltételeket olcsónak fogja-e találni a mezőgazdasági hitelügynek kielégítésénél is?

Paplant mindig első kézből vásároljunk. Kereskedőknek árengedményt adok.

Szalai Jenő paplanüzeme
Budapest, VII., Kortárs uca 35. szám

Einzig Henrik VII. Károly körút 19. Telefon: József 122-67. Kereskedőiparosok képviselője

MARGIT ÖRSZÉ
OTTO TAUSSIG & Co., WIEN
gallér-, kézelő- és inggyárának
magyarországi vezérképviseelője: **HERMANN MIKLÓS** Budapest VI. O uca 11. Telefonszám: 109-89

Készül a részvényjog reformja

Az igazságügyminiszterltem dolgozik a javaslaton

A tőzsdéi és részvénytársasági tranzakciók egész sorozata győzhetne meg az illetékes tényezőket arról, hogy az elavult kereskedelmi törvényben szabályozott s a merev többségi elvra felépült részvényjog további életartása nemcsak a kisebbségi részvényesekre káros, hanem veszedelemben fenyegeti egész gazdasági életünket is, mert a többség kiméletlenül kizsákmányolja a kisebbséget s így a felesleges tőke számára a részvény piac nem biztosít gyümölcsöző elhelyezkedési lehetőséget, aminek következménye ugyan a részvénytársasági alapon dolgozó részvénytársaságok csak drága hitel igénybevételével képesek fedezni tökézsükegletüket.

Annál sürgősebb a részvényjog reformja, mert az új német kereskedelmi törvény már messzemenő védelmet biztosít a részvényesek kisebbségének. Így például fontosabb

határozatokat a közgyűlés csupán a részvényesek háromnegyed részének szavazatával hozhat s a törvény egyenesen megtiltja, hogy új részvények kibocsátásakor egyetlen darabot is elvonjanak a régi részvényesektől.

Ezek a szempontok bírtak arra a kormányt, hogy a részvényjog reformját napirendre tűzze s amint értesülünk, az igazságügyminiszterltemben már szorgalmasan készítik az új tervezetet, mely végleges megfogalmazása előtt természetesen még foglalkoztani fogja a kereskedelmi és pénzügyminiszteriumot is.

Miután Bud János pénzügyminiszter maga is nagy súlyt helyez a részvényjog reformjának minél sürgősebb megvalósítására, remélhető, hogy az erre vonatkozó javaslat néhány hónapban belül a nemzetgyűlés elé kerül.

A kivetett kereseti adó 50%-át követelik jogtalanul az adóvégrehajtók

Az OKISz panasszal fordul a pénzügyminiszterhez

Amint ismeretes, az általános kereseti adó kivetése első fokozatban fizetési meghagyás útján történik, mely ellen az adózó fél a kézbesítéstől számított 30 napon belül jogorvoslatlathat az adófelszámolási bizottsághoz. Ennek a felszámolásnak nemcsak az a következménye, hogy az adófelszámolási bizottság a kivetést leszállítja, s a felet annak kivására személyesen megidézni és meghallgatni köteles, hanem a felszámolásnak bizonyos vonatkozásban halasztó hatálya is van, az adófizetés, illetve végrehajtás szempontjából.

Nemzetesen az adózó fél a felszámolási elintézésig csupán annyit köteles fizetni, amennyit addig fizetett, többet pedig csak abban az esetben, ha a kinstárt saját vállomása alapján is az eddigi összegnél nagyobb adó illeti meg.

Közutdomásan, hogy a lgutóbbi, 1924. évre szóló általános adókievetések példátlan felületességgel és lelkiismeretlenséggel s az adóbevallásoknak teljes fumiálásával készültek.

Eppen ezért a polgárok ezrei és ezrei voltak kénytelenek az 1924. évre megállapított, minden tárgyi alapot nélkülöző általános kereseti adókievetés ellen felszámolással élni, annál is inkább, mert az általános kereseti adó egyszersmind irányadó a jövedelmi adónál is, s aki az általános kereseti adóra vonatkozó kivetést elfogadta, többé nem is felelhet az ennek alap-

ján megállapított jövedelmi adó ellen.

Ezek a tömeges felszámolások azonban nagy látszik korántsem hűtötték le a pénzügyi hatóságok kárteknony túlbuzgalmát, s az adóvégrehajtások olyan brutálisak kezdődtek meg, mintha az adókievetés legalább is közmegegyezést keltő módon történt volna.

Mult számunkban részletesen megemlékeztünk az egyik hetedik kerületi adóvégrehajtó erőszakoskodásáról, s már ekkor megállapítottuk, hogy a végrehajtó visszaélt hivatalos hatalmával, amidőn a végrehajtást az új adókievetés alapján eszközölte, azaz az indokolással, hogy a felelőbezt az adófelszámolási bizottság amugy is el fogja utasítani.

Sajnos, azóta több oldalról értesültünk, hogy az adóvégrehajtók tulkpásai szinte napirenden vannak, s általában az a szokás kezd kialakulni, hogy a végrehajtók — ismételjük, teljesen törvénytelenül — a kivetett adóösszeg felére eszközölnék foglalást és vezetik végrehajtást.

Alig néhány hete csupán, hogy az adóvégrehajtók működésbe léptek, s máris számos ilyen panasz érkezett az Országos Kereskedő és Iparos Szövetséghez, mely az adóügyek intézésére állandó irodát tart fenn. Eppen ezért elhatározta az OKISz, hogy a panaszokat összegyűjti, s a sérelmek ovostása érdekében egyenesen a pénzügyminiszterhez fordul, akitől a szabálytalanul eljáró adóvégrehajtók ellen a legyelmű vizsgálat megindítását is kéri fogja.

Remélhető, hogy a pénzügyminiszter erélyes közbejárása lehetővé fogja tenni, hogy az adóvégrehajtás terén a törvényes rend és jogbiztonság helyreálljon.

Négyezer italmérési jog forog veszélyben

Mult számunkban megemlékeztünk már arról, hogy az italmérési engedélyek birtokosai magyar állampolgárságukat meghatározott időn belül igazolni tartoznak, s hogy ez a belügyminiszterium által már többször meghosszabbított határidő 1925. január hó 1-én lejárt. Jeleztük azt is, hogy a Baross-Szövetség közlése szerint alig van kilátás a határidőnek újabb meghosszabbítására, s így igen nagyszámú italmérő veszt el feltehető többség nélkül italmérési jogát, s ezzel kenyérekessé forrását.

Amint most szakavatott helyről értesülünk körülbelül négyezer italmérési jog forog veszélyben, különösen azért, mert a belügyminiszterium az állampolgárság igazolását a legszigorúbban értelmezi, s ragaszkodik a felmérés kitérőinek bemutatásához is.

A belügyminiszteriumnak ez a meakezes magatartása érthető elkeseredést ébresztett az érdekeltek körében, akik természetesen nem tudnak kenyérik elvesztésében megnyugodni, s közös akciókat szerveznek abban az irányban, hogy legalább az igazolási határidő hosszabbítsák meg, s bíznak abban, hogy a kormány az utolsó pillanatban mégis csak méltányolást fogja az italmérők néhez helyezni.

Késik az osztrák aranymérleg javaslat

Ausztriában a karácsony előtti napokra várták a gazdasági körök az aranymérlegről szóló törvényjavaslat nyilvánosságra hozatalát, ami azonban meglepetészerűen elmaradt.

Ezrel kapcsolatban a pénzügyminiszter magához kérte a bankok és iparvállalatok érdekképviseleteinek vezetőit, akik előtt kifejtette, hogy az aranymérlegre való áttérésnél csak abban az esetben biztosíthatja az adómentességet, ha a meghívott érdekképviseletek garantálni tudják, hogy tagjaik jövedelmei és vagyonadójai az átmeneti évben nem fog esőkeletni.

A pénzügyminiszter kívánsága vártalanul érte az érdekképviseletek vezetőit, akik kijelentették, hogy előzetes tanácskozás nélkül nem adhatnak érdemleges választ. Így tehát az aranymérleg bevezetése Ausztriában az utolsó pillanatban holtpontra jutott s előreláthatólag hosszabb időt fog igénybevenni, amíg a pénzügyminiszter és az érdekeltek megegyezésre jut.

FIGYELNI! ÚJ CIM!

MOSKOVICS
EMIL
KÖZP. IRODÁI
VI, Berliu tér 3
Wesseni üzletházba áthelyezve

TELEFONSZAMOK:
226, 165-25, 191-34

FIGYELNI! ÚJ CIM!

Ripka kormánybiztos a ke eskedők és iparosok várospolitikai szerepéről

A karácsonyi nyilatkozatát a városi közgyűlésnek egyike... Ripka Ferenc kormánybiztosnak egy ipari szaklapban megjelent nyilatkozata...

Ez a nyilatkozat — bizonyára nem véletlenül — a várospolitika legközelebbi feladatát a közterhek emelését jelöli meg...

Erre vonatkozólag Ripka Ferenc kormánybiztos kijelenti, hogy a kereskedők és iparosok olyan arányban foglaljanak helyet a főváros törvényhatósági bizottságában...

Kereskedők és iparosok körökben élénk felútlés, egyszerűsödés azonban vegyes érzelmet keltett Ripka kormánybiztos érdekes nyilatkozata, annál is inkább, mert amióta a fővárosi törvényhatósági bizottságok időszerűvé lettek...

S noha teljesen kétségtelen, hogy a kereskedők és iparosok a fővárosi választásokon kellő áttudattal, de egyszerűsödés kellő tapintattal érvényesíteni igyekeznek majd tárgyi és személyi kívánásaikat...

Mert amíg a politikai pártokkal szemben a kereskedők és iparosok általában az az álláspontja, hogy nem fogadják el képviselői azokat a véletlenül iparigazolvánnyal rendelkező urakat, akikben a hozzájuk való tartozás érzése csupán a választások előtt szokott veszedelmes lelkesedéssel feloldani...

Ehárhántja nemcsak azért, mert a szerénytelenség nem tartozik tulajdonságai közé és Ripka kormánybiztos hirtelen felbuzdulásában nehezebb egyebet, mint ugrolást látni.

hanem elhárítja azért is, mert a törvényhatósági bizottsági tagoknak ilyen adózási alapon való számszerű elosztása nem jelentene egyebet, mint osztályváltást, s osztályváltást, amely ellen a kereskedelem és ipar elvi okokból még akkor is tiltakozik, ha az adott esetben véletlenül látszólagos előnyre is szolgál.

Kár volt tehát Ripka Ferenc személynét bevonni egy olyan kérdésbe, amely nem tartozik rá. A kereskedők- és iparosoktól meg...

A jóhiszemű külföldi gyárosok elítélik és beszüntetik a vidéki házalást Az OKISz akciójának eredménye

Hírt adunk róla, hogy az OKISz textiltüskedelménél szakosztálya legutóbb megartott ülésén behatóan foglalkozott azzal az illektelen versennyel, melyet a külföldi gyárak egy része a vidékre való házalással és megrendelés gyűjtéssel a magyar nagykereskedelmek okoz. Jeleztük az OKISz-nak azt az elhatározását is hogy egyéb eszköz hiányában...

A fővárosi nagykereskedelmek fekete listára fogja helyezni az illektelen versenyt támazató gyárakat. Tudósításunk élénk helyeslést és felútlást keltett a magyar kereskedelem körében, de nem maradt hatás nélkül a külföldön sem, ami annak a jele, hogy a gyáripar kereskedelmi versennyének kérdése valóban nagy jelentőségű probléma, melyet sürögösen és egyöntetűen rendezni kell.

Addig is, amíg ez megtörténik, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a külföldi gyáripar sem kíván intézményesen versenyt támogatni a magyar kereskedelmek s...

van olyan külföldi gyáros, aki a vidéken eszközölt rendelésgyűjtést nem helyesli, s az OKISz akciója...

van ügyödvöve arról, hogy a demokrátiikus politikát követő pártok minden tekintetben méltányolni fogják széleskörűen és túlzásoktól mentes személyi és tárgyi kívánásait — Ripka kormánybiztos ur erkölcsi támogatása és karácsonyi biztatása nélkül is.

Az osztályváltás üdölés pedig legjobban lesz elteni arra az időre, amiódan a kormány a fővárosi házalást ujjászervezéssel tökéletesse fogja tenni a magyar alkotmányt.

következtében utazóját ettől nemcsak eltiltotta, hanem a már eszközölt rendeléseket is szornirozta.

Erre vonatkozólag az alábbiakban közöljük egy warendorf gyár tulajdonosának Wenzel Richter-nek Ledermann Mórhoz, az OKISz elnökéhez intézett érdekes levelét:

„Kénytelen vagyok Önnek azt a számomra nagyon kellemetlen eseményt közölni, hogy bécsi képviselőm Ny. G. úr tudtom és beleegyezésem nélkül betartja Pécset, Baját, Dombóvárt, Kaposvárt, Szekszárdot, Mohácsot, Siklót és Szigetvárt. Bistostólhamon azonban, hogy az eszközölt megrendeléseket nem fogom teljesíteni, a megvezett úr utazásait beszünttettem. Arra kérem, hogy ne vegye rossz néven ezt az incidens, s monessen ki az Országos Kereskedők és Iparos Szövetség t. tagjai előtt is. Kivált tiszteltetl. stb.”

Ez a levél bizonyosága annak, hogy a szolid alapon vezetett külföldi gyárak maguk is ellene vannak a késhagyó menő versennynek, és nyíltan elítélik a vidéki házalást; a többieket pedig előreláthatólag jobb belátásra fogja bírni a fekete lista.

Felemelik a fehéráru vámját? Nyílt mozgalom a drágaság/fokozására

Az egységes autonóm vámtarifa magas létei forma szerint még csak néhány nap múlva fogunk életbelépni, s a gyáripar — melynek álláspontja mondhatni teljes mértékben érvényesült a vámtarifa szerkesztésénél — máris kevesli azt a védelmet, melyet számára a fogyasztóközönség mérhetetlen megterhelésével a vámtarifák biztosítanak. Különböző iparágakkal kapcsolatban komoly formában terjesztik azt a hírt, hogy az érdekelt gyárosok mozgalmat indítanak...

a vámtételek további felemelésére, amire a kormány számára biztosított vámdiktátóra módot is nyújt.

Ezek közül a hírek közül a fehéráru vámjának felemelését irányuló törekvés már pozitív formát is öltött, s az érdekeltek által sugalmazott közlemények szerint a kereskedelmi minisztérium illetékos ügyosztálya nem csak a fehéráru vámjának felemelésével fog foglalkozni a legközelebbi időn belül, hanem ezzel kapcsolatban napirendre tűzta a fehéráruból konfekcionált fehérneműek vámemelését is.

Feltesleges hanguliyununk, hogy a vámnoknak bármily csekély emelése nem egybe, mint nyílt törekvés a drágaság fokozására, a fehéráru vámtételeinek emelése pedig éppen az egyik legfontosabb közszükségleti cikk további áremelkedését vonná maga után, csupán azért, mert...

néhány gyáros nem hajlandó lemondani a behozatali tilalom idején élvezett horribilis konjunkctúrális nyereségről. Ezeknek a gyárosoknak önző kísérlete ellen nemcsak a kereskedelem tiltakozik, de teljes erejével tiltakoznia kell a fogyasztóközönségnek is, melynek legelőször érdeke, hogy ez a vámemelési manőver meghusulyjon.

Remélhető, hogy a „beavatott” forrásból merített közlemények ellenére az illetékes minisztériumok minden tárgyalás nélkül vissza fogják utasítani ezt az árdragítási manővert, ami annál inkább is kívánatos, mert a megköthető kereskedelmi szerződésnek képesen nem vámemeléséről, hanem csak vámdreduktációról lehet...

420 millió végkielégítést, s évi 216 millió nyugdíjat kap az Angol-Magyar Bank tőzseigazgatója

Néhány héttel ezelőtt kinos affér játszódott le az Angol-Magyar Bankban Kónyi Hugó alelnök és Déman Armin tőzseigazgató között. Kónyi ugyanis utasítást adott Démannak, hogy a bank részvényeinek árftályamat 52.000 korona körül igyekezzen tartani, ami azonban a túlnyomó kínálat miatt teljes lebetelenségnek bizonyult.

Ebből kifolyólag Kónyi alelnök és Déman igazgató között heves szóváltás keletkezett, s Kónyi az érdekekben megözörlt tőzseigazgatót a beszüntetésűl kifejezésekkel özőnével árasztotta el, végül pedig ajtót mutatott neki.

Az ügy először lovagias utra terelődött, majd Déman durva becsületesítés miatt feljelentést tett Kónyi ellen, s egyben kilépett a bank kötelékéből.

A történetek után az Angol-Magyar Bank természetesen kénytelen volt Déman igazgató végkielégítési igényét elismerni, s számára 420 millió korona végkielégítést, s havi 18, tehát évi 216 millió korona nyugdíjat állapított meg.

Az Angol-Magyar Bank részvényesei ezek után joggal elmulkedhetnek azon, hogy Kónyi Hugó alnök szeszélyeiért miért kell nekik viselniük az anyagi következményeket.

GROSZ ADOLF Posztó és kézműtáru nagykereskedése Budapest, V. kerület Vilmos császár út 12 Telefon: 110-40.

Reitzer Emil Posztó- és belésáru nagykereskedése VI., Anker köz 4. sz.

IZRAELITA, rőtlen, az üveg és porcellánzakimban, kirkatrendezésben, valamint az üvegüzemben és kárpitrendezésben teljes körű szolgáltatást, lehetőleg idősebb és eddig vidéken működött segédet azonnali belépésre...

STEINHARDT TESTVÉREK VII. Király utca 1 Rövid- és szövöttáru nagykereskedés

Auspitz Manfréd posztó- és textilgyárak képviselője Budapest V, Mérleg u. 12

BLOCH és FISCHER

rövid, szövött és norinbergi áru nagykereskedés

Budapest, VII., Károly körut 13 sz.

FOGÁSZAT-DENTIST MÁRFAI ARTÚR ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ IV. KÁROLY KÖRUT 26

A kormány már a pénzbírságokat is valorizálja

A kereseti, jövedelmi és vagyonadónak aranykoronaalapon történt kivétele után a kormány a hiányosan lerótt bírságokért alapján felvett leleteket és bírságokat is valorizálta és pedig oly módon, hogy a bélyeghiányos papirkoronában előállt összegét a beadvány benyújtásakor érvényben volt aranykoronaárnyalással osztotta s az ily módon kiszámított aranykoronaösszeget 17.000-es szorzószámmal számítva át ismét papirkoronára. Akinek terhére tehát pl. egy 1924 február havában benyújtott beadvány bélyeghiánya miatt 13.000 korona leletet vettek fel, ezt 6500-as osztószámmal 2 aranykoronára számították át s e 2 aranykoronát ma 34.000 papirkoronával kell kifizetni.

Ujabbán az állam ismét tovább haladt az egyoldalú kincstarti érdekeket szolgáló valorizáció terén, amennyiben a belügyminisztérium, mint harmadfokú kihágási bíróság, az általa jóváhagyott kihágási leleteket is azzal a záradékkal látja el, hogy az alsófokú leletekben megjelölt pénzbüntetéseket valorizálni kell a véglegesen elmarasztalt feleltől beszédni.

Tekintettel arra, hogy egyes kihágási ügyek végleges elintézése sokszor 2-3 évig is eltart, érhető a kihágások miatt elmarasztalt feleknek kellemetlen meglepetése, amíg már az elsőfokú ítéletben is eszkomptált koronával eljárási kizsábot magas pénzbüntetéseket most 100-120-szoros összegben valorizálni követték fölük.

Tudomásunk szerint a belügyminisztérium ezen újkéltű eljárásának egyáltalában nincs jogalapja, mert a szanálási törvényben a kormány oszupán az adók és illetékek aranykoronaalapon való kivételére és megállapítására kapott felhatalmazást s nagyon erőszakolt magyarázat volna a kihágási eljárás során kizsábot pénzbüntetéseket a „kötartásosok” fogalma alá vonni.

Tekintetbe veendő továbbá az a már fentebb említett szempont is, hogy az I. és II. fokú kihágási leletek a koronánál fokozatos romlását már tekintetbe vették és a pénzbüntetéseket ennek megfelelően

Ankét fogja tárgyalni a behozatali kérvények tömeges leletezését

Megirtuk, hogy a behozatali tilalmak immár letűnt korszakának emlékeit a kormány most ujra életbe keltezte azzal az intézkedéssel, amely a behozatali kérvényeknek bélyegilleték szempontjából való revizióját rendelte el.

Ezen intézkedés folytán több száz ezer behozatali kérvényt vizsgáltak felül és ugyancsak százazekre megy azoknak a fizetési meghagyásoknak a száma is, amelyekkel bélyeghiány miatt most kérésítettek az importban érdekelt kereskedőknek és iparosoknak.

Az OKISz a pénzügyminiszter szobánforgó rendelkezésének kiadása után nyomban eljár illetékes helyeken a tmegek leletezésék megszüntetése érdekében, amelyeket alaplatannak látott.

E leletezések ugyanis onnan származtak, hogy a behozatali kérvényekben megjelölt árak átlagárát, amely után a bélyegilleték lerovanó, a tárcaközi bizottság állapította meg, de annak közhírré tételéről nem gondoskodott s így a kereskedők nem is lehettek tájékozva arról, hogy a kérvényeket milyen skála szerint kell felbélyegezni.

A pénzügyminisztérium illetékes osztálya a kérvények iktatása alkalmával nem figyelmeztette a feleket a bélyeghiányra, sőt sok esetben nem is tudott tájékoztatást nyújtani arról, hogy a kérvényeket milyen átlagárak szerint kell bélyegilletékekkel ellátni. Ezekben az esetekben tehát a folyamadó felek teljes jóhiszeműsége kétségtelen.

A pénzügyminisztérium rendelkezése azonban nemcsak ezekben az esetekben, hanem még akkor is leletet vettek fel és bírságot róttak ki a kérvények miatt, amikor azok

lően felemelt összegben állapították meg, egy utólagos értékeléssel tehát kétszeres valorizációt jelentene. Ezt annál is inkább indokolatlan, mert a kihágási leleteket, amennyiben kereskedők és iparosokról van szó, legtöbbször a kötétt gazdasági rendszer idejében fennállott olyan átmeneti intézkedések megsértése miatt hozták, amely intézkedések a gazdasági élet egészséges működésével összeférhetetlenek voltak.

teljesen a tárcaközi bizottság értékelésgállapítása szerint lettek felbélyegezve, s csak a minisztérium hibája folytán halasztódott el az engedélyek kiadása egy olyan korlátozott időpontra, amikor a koronafokozatos romlása miatt a tárcaközi bizottság az átlagárakat magasabb összegre emelte. Ezekben az esetekben minden valorizációs elvnek a megszüntetését jelentené a bírságok feltartása, mert hiszen az importőrök teljes mértékben lerótták azt az illetéket, amely a kérvény beadása idejében érvényben volt skála szerint jart.

A pénzügyminisztérium nem is zárkózhatott el az OKISz érveinek a honorálása elől és hajlandónak mutatkozott a sérelmes intézkedést revizió alá venni. Mivel azonban a több száz ezer kérvény egyenkénti elbírálása rengeteg munkát okozna, s ez a munka szakértők bevonása nélkül el sem végezhető, a pénzügyminisztérium kompromisszummal hajlandó az ügyet rendezni, mely véglegesen lezárna a tilalmi rendszer ezen maradványainak az aktáit.

A kompromisszum lényege az volna, hogy a pénzügyminisztérium visszavonja a bírságolásokat és csak az egyszerűes bélyeghiányt követelné.

A kereskedelem és ipar a tilalmi rendszer végleges likvidálása érdekében elfogadhatná a megoldást egy feltétel alatt, akkor nevezetesen, ha ennek az egyszerűes bélyegilletékek aranykoronára való átszámításánál ugyanazt az osztószámot alkalmaznák, amelyet az aranykoronának papirkoronára való átszámításánál szorzószám gyanánt használnak.

KOZGAZDASÁGI HIREK

— Az OKISz jövő évi programja. Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség elnöki tanácsa megbizta a titkárságot, hogy dolgozzon ki részletes tervezetet a Szövetség jövő évi programjára vonatkozólag. A program — melyre még bővebben visszatérünk — egyebek között ki fog terjeszkedni az adórendszer, a vám és vasúti tarifa sérelmes intézkedéseire, a hitelügyre, a külkereskedelmi szerződésekre, a valorizációra és aranymérlegre. Szociális részében a munkanélküliségnek, a magánalkalmazottak jogviszonyának s az agkori biztosításnak kérdései mellett napirendre tűzi a Munkásbiztosító Pénztár és a Ferenc József-kórház autonómiájának ügyét. A programot — melyet Felékó László dr. titkár terjeszt a legközelebbi igazgatósági ülés elő — a gyakorlati keresztülvitel előmozdítását célzó s a fővárost és a vidéket egyaránt felölelő organizációs tervezet egészíti ki.

Az Oláiművek Rt. Kohn Adolf és Társa rendes közgyűlése az 1923/24. üzletévre az értékesítési alaprak 500 millió koronával és az ültási alaprak 1500 millió koronával való javadalmaszása után részvényként 2000 K osztalek kifizetését határozta el.

— Az OKISz január 8-án tartja legközelebbi társasági összejövetelét. Az újvi ünnepre való tekintettel az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség január hó 8-án (estőórétől) este 8 órakor tartja legközelebbi összejövetelét, melynek napirendjét külön meghívók fogják közölni.

— Változások a Krausz és Bettelheim Rt.-nál. December 31-ére rendkívül közgyűlést hívott össze a Krausz és Bettelheim Rt., amelynek tudvalevőleg Krausz Simon és Bettelheim Mór az érdekeltejei. A közgyűlésen Bettelheim Mór a létrejött barátságos megállapodás szerint nem választják be újra az igazgatóságba, miután Bettelheim kilép a részvénytársaságból és új céget alapít. Az igazgatóság új tagjai lesznek báró Haupt-Stummer Ágost, báró Radvánszky Béla és Krausz György, Krausz Simon fia, aki most lép be az üzleti életbe. Krausz György intenzíven részt fog venni a Krausz és Bettelheim Rt. ügyeinek vezetésében. A cég a jövőben is régi helyiségében marad és régi tisztviselőivel dolgozik tovább.

— Nem szállítják le a bankkamattábat A bankkamattábat leszállításra vonatkozó hírekkel szemben Popolics Sándor, a Jegybank elnöke a lghatározottabban kijelentette, hogy a leszállításról, legalább egyelőre, nem lehet szó.

Deutsch Mór és Fiai
Vilmos császár út 6
Férfi-, fiú- és gyermekruhagyár. Szőrme-
áruhágy. Posztó- és belésárak nagyban

WEISZ H. ARMIN
Budapest, Károly körút 13 (az udvarban)
Gomb és varrókellékek kereskedése

Eihenschütz S. Sándor
szövetáru-nagykereskedése
V, Sas ucca 4 Legnagyobb raktár az országban és férfi szövetekben

FODOR SÁNDOR SAJÁT ÁRUK KIKÉSZÍTÉSE NAGY TRANZITÓ RAKTÁR
TEXTILARUK GYÁRI OKTARA
BUDAPEST V, SAS UCCA 21
Üszérképpiszletek:
Anselm Heinzl mechanikai szövő- és fonógár Ditterbach
Rudolf Focke ágygarnitúra- és bitorzsovegyár, Rumburg
Franz Haney mechanikai szövőgyár, Nieder-Rochlitz

Magyar kir. udv. szállító **SEMLER J.** Magyar kir. udv. szállító
Értesíti igen tisztelt vevőit, hogy
J. SEMLER
London, 14 Golden Square
békeminőségű őszi és téli ujdonságai, melyek a legkényesebb ízlést is kielégítik, legolcsóbb árak mellett árusítja
Maradékok mélyen leszállított árakon!
Frakk- és szmokingelmék a legnagyobb választékban!
Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok). Flóküzlet: IV. Koronaherceg ucca 9. szám

— Kereskedelmi tárgyalások Ausztriával és Csehországgal. A magyar-cseh kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat januárban folytatják. Ezek a tárgyalások azonban most már felülváltva fognak folyni a magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalásokkal, amelyek szintén most fognak megindulni. Az osztrák kormány ugyanis felfüggesztette a magyar kormányt, hogy a mostani áruszerkegyezmény helyett kössön kereskedelmi szerződést a magyar kormány a felzárkózás teljesítését időszerűnek találta. A kereskedelmi tárgyalások során érvényesítendő pénzügyi és általános gazdasági irányelvekről ma délután Bud János pénzügyi és Walko Lajos kereskedelmi miniszter bható tanácskozási folytatott és ennek során a miniszterek között teljes megállapodás jött létre.

— A fázisrendszeri forgalmi adót követeli az egész érdekelttség. Január hó 2-án — amint ismeretes — ankétsorozat indul meg a pénzügyminisztériumban, mely a forgalmi adó reformját fogja tárgyalni. A kereskedelmi és ipari érdekeltség ez alkalommal a pénzügyminiszter elutasító magatartása ellenére továbbra is egyhangulag az osztrák fázisrendszer bevezetését fogja sürgetni.

— 280 cég visszleszámitolási hitelet szünteti meg a Jegybank. Az utóbbi hónapok fizetésképtelenségei arra indították a Jegybank vezetőit, hogy revideálja a banknál hittel élvező cégek jegyzékét. Ennek kapcsán elhatározták, hogy 280 háború alatt s háború után alakult cég hitelet szüntetik meg ideiglenesen olyképen, hogy ezek a cégek 1925 július hó 1-éig visszleszámitolási hiteletbiztosítást fokozatosan visszafizetni kötelesek.

— A pénzügyi szindikátus visszalépett a dollárátutalások lebonyolításától. A Postakapalképző amerikai átutalásait többi években a Telesky János elnökölték működő pénzügyi szindikátus bonyolította le a Csmard révén. Mintán azonban jelentősebb forgalmat nem tudott elérni, visszalépett a vezérképviseletől, melyet most Kis Emil amerikai bankháza kapott meg.

— A Keresztény Takarékos és Hiteleszövetkezet zálogháza. A székessőváros tanácsa legutóbbi ülésén több zálogháznemléti engedélyt szavazott meg. Az engedélyesek között szerepel a Keresztény Takarékos és Hiteleszövetkezet is, melynek a zálogház megnyitása előtt 600 millió korona biztosítékot kell letétbe helyeznie.

— Jelentkezzen a budapesti árumintavásár belföldi kiállítói. Amint jeleztük, április hó 18-án nyílik meg a budapesti nemzetközi árumintavásár, mely iránt a külföldi kiállítók és látogatók részéről már most igen élénk érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség ezért felkeri azokat a belföldi cégeket, melyek a kiállításon részt kívánjanak venni, hogy legkésőbb január hó végéig jelentkezzenek a vásárnak a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamrában lévő irodájában.

As OKISz közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

Legjobb minőségű férfi- és nőiszövetek legolcsóbb bevásárlási forrása
FRIEDMANN FARKAS
divatruháza VII., Király ucca 11. sz.
Eledás nagyban és kicsinyben!!

Holtzer Viktor, Budapest
ékszerész, arany- és ezüstművész
Gyár és raktár: **IV. Károly körút 10** (délom)
Villamos erőre berendezve. Kézit mindentelékérszer-, arany- és ezüstmunkát, alakítást és javítást. Allandó raktár mindenemű ékszer, arany-, ezüstárakban és orákban. Telefonszám: 116—24

SCHMOLL-PASZTA
GYANTJA: SCHMOLL ÉS KALLÓS RT., BUDAPEST
V. VÉSO U. 7. TEL. 31-18

Erasmus M. Reda Biella

Textilwaren aller Art
Representanz von Textilfabriken

Büchler Zsigmond és Társa, Budapest
Gyors, leher- és gyűjtőforgalmak
TELEPEK:
Wien, I., Biberstrasse 8 — Brün, Davadelni 6. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

WEISZ SÁNDOR és RÓNA
12 posztó- és béléssáru nagykereskedés
BUDAPEST V., ARANY JÁNOS UCCA 22

SUGÁR ARNOLD
üzletház Budapest V., Sas ucca 29.
Kendő-, zsebkendő- és divatrunagykereskedő. Allandó dús raktár.

Pártos, Grosz és Tsa
posztó-, béléssáru nagykereskedés
VI., Király ucca 8

Nagy választék:
Libéria, rendszert, tisztító, kőszárlóval és kocsiposztókban

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. Patóti Sándor ucca 11
S. addington & Co Ltd
londoni posztógyári cég vezérképviselet

KIZÁRÓLAG ENGROS ELADÁS
FENYVES DEZSŐRT

BUDAPEST BÁLVANY UCCA 13

EPSTEIN ÉS PFEIFER
TEXTILÁRU-NAGYKERESKEDÉSE
BUDAPEST, V
SAS UCCA
6

FEHÉR GÉZA
Textil és divatrunagykereskedés
Budapest, V, Nagyköröna ucca 24.

NEURATH IGNÁC
posztónagykereskedése
BUDAPEST IV. Károly körút 5
Alapítatott 1882

PLATSCHER VILMOS
férfiruha áruháza
Budapest IV. Károly körút (Központi városház) Telefon 11-73

Zsebkendők, női fűzőruhák, textilárak nagybani behozatala
Alapítatott: 1883 Telefon: József 115—22

Hochstädter Mór és Fiai
könyv-, gyermekruha-, női- és férfiférmeműek gyára
Budapest, VII., Károly körút 13. sz.

HERLINGER ÉS RUBEL
posztó- és béléssáru nagykereskedés

Fűzőlef: Bálvány ucca 18
Defallúzlef: Dohány ucca 16

Holtzer S. és Fiai
kémzőáru nagykereskedés
Saját kikészítéű fehér- és nyomtatáru
Budapest, Zrínyi ucca 17

Pártoljuk a hazai ipart!
Schwartz és Hirschberg
pamutszövet- és béléssáru nagykereskedők
A Budapest—Warnsdorfi Pamutszöveggyár R.-Társ. egyedárusítói lerakata.
Budapest, V, Zrínyi ucca 15

Porges és Társa Rt.
textilnagykereskedés Károly körút 19
5 Vezérigazgató: Wild Jenő.
Igazgatók: Baum Mór és Sonnenschein Béla

Könyv-, Iroszer- és Papirkereskedelmi Rt.
A „Kultura” könyvlerakata, a „Honoria” kereskedelmi szaktanfolyam gyakorló üzeme
Budapest VI., Gyár u. I. I. om.

Tankönyvek, szépirodalmi könyvek. Iskolai felszerelések, könyvkötő anyagok. Irodai cikkek. Műszaki cikkek. Üzleti könyvek kitűnő minőségű és olcsó áron kaphatók. A tanév elején a tanulóknak ingyenes könyvkötésztanfolyam

„ATLASZ”
GYAPJÚ ÉS PAMUTÁRU KERESKEDELMI RT
EXPORT-IMPORT. TEXTILÁRUK
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 12. SZAM

KLINGER IG.
gyapjúszövet-gyárainak:
Neustadt an der Tauffelke
I. B. Jungbunzlau I. B.
Kratzau I. B. Dalowitz I. B.
vezérképviselete Magyarországon számára
Bécs, Zelinkagasse 4

Csomagolópapiros
LEVAI SANDOR
papír nagykereskedésben.
Telefón: Budapest, 199—00, 180—18 VI., Andrássy—61 35

Weiner Mátyás divatruházban
vidéki kereskedők és konfekció-árusok finomabb szövet-, selyem- és mosókélmesszükségleteiket kisebb méretekben is nagybani áron szerezhetik be.
Budapest, VI. Andrássy út 3

SUGÁR ÁRMIN
POSZTÓ, PAMUT- ÉS BÉLÉSSÁRU NAGYKERESKEDÉS
NAGYKÖRÖNA UCCA 11 SZAM

NŐI- ÉS GYERMEK-FELÜLTŐ-ÁRUHAZ
SEINER ÉS KLINGER
BUDAPEST IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 17
TELEFÓN JÓZSEF 111—54 101

Réti Sándor és Tsa
12 posztó- és béléssáru nagykereskedés
Károly körút 15. szám

SOMOGYI ÉS NEUBRUN
29 Telefon 73-08
Budapest V., Bálvány ucca 13

Beck Vilmos és Fiai
gyapjúárugyárai
Gross — Meseritsch
Emerich Dité Humpolec
Iroda:
Bécs VI., Hirschengasse 25

Pajor és Griesz
69 posztó- és béléssáru nagykereskedése
Budapest V., Bálvány ucca 5

Kovács Ernő

Posztó-nagykereskedő

Budapest V, Nagyköröna u. 15

WARENHAUS KLEA
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUPHAUS, WIEN

Mister Smoking

mondja el most hamarjában, ki mit kapott karácsonyra.

— Elmondom. De tudom, állál füle-szája, ha meghallja, hogy az idén milyen bőkezűek voltak a karácsonyi adakozók, pedig lássa, hosszú sines. Hát hogy szép sorjában kezdjem, Pechy Ersei kapott egy olyan gyönyörű gyöngyösröt, hogy csodálásra jának az emberek. Láboss Juci szerzőtetési ajánlatot kapott Fírenszéből, ahol — ha akarja — eljátszhatja a Marica grófnőt. Alpr Gitta a véglegénét hat szoba bútorot kapott, Kolbay Illikó meg egy kis Ford-kocsit. Vegre ő is belépett az autós primadonnák sorába. Halnay Tibor ébresszó aranyjárt kapott, de mindjárt vasárnap baj lett az órával. A próba ugyanis 10 órákor kezdődött a Fővárosi Operettszínházban, a kis Halnay hát beállította az óráét fél-tizenegyre, hogy csenessen. És mit tesz Isten, az óra valóban csengett. Erre Halnay még aznap déli-ben eladta a fülebe csengett és az óra újból tizenegykor kel, ha tizkor kezdődik a próba, de ha tizenegykor, akkor ráér tizenkettő felé is ebédeznit!

— Csak tovább. Hol vagyunk még a teljes névsortól.

— Hát csak nem akarja, hogy a Színészszövetség egész névsort elmondjam.

— De csak mondja.

— Jól mondom. Vigh Mancsi nyolc gyönyörű kosztimot kapott és egy gyönyörű lakást, Harmath Hilda zongorát, Biller Irén, nos találla ki, mit kapott? Neki nem kellett se ékes-szer, se kosztim, egy teljes konyha-berendezést kapott új lakásába, mert az még hányzott neki. Olyan teljes a konyha-berendezés, hogy huszon-negy embert nyugodtan meghívhat vacsorára, Van minden főzni.

— De hát ha huszonnyolcan mennek el.

— Akkor is akad még néhány tányér. Mert tizenkét szemelére fel volt, addig is szerelte a jóhirű „Biller-konyha”. Szeres Jenő remekbe készült dohányzó-készletet kapott, amelynek kedvéért a mai napot kezdve pipázni fog. Már el is bucsuzott pompás cigarettáitól. Fíredy Ely Steyr-kocsival szalad az utcán. Somogyi Nusiának rádiót hozott a Jézuska, Békássy Jessenke meg az Úró igazgatósága adta a Postás Katica delután előadásaira Somogyi Nusi szerepét.

— Ezt talán Békássy utá a Uniónak.

— Igaza van. Mert a kis Békássy olyan jó volt a nagy szerepben, hogy az Úró fellépését valószággal karácsonyi ajándéknak tekinthette. Csathó Gitta házassáboturót, Kertész Endre meg egy elefántosont dominókészletet kapott és így Kertész most már saját dominóját nyeri a nehéz pénzeket az Ábbázban. A másik Kertész, Kertész Dezső újból szerződési ajánlatot kapott a Vígsházról, de mint az el-sőt, ezt is visszaküldte. Hát még a drága, aranyos Blaha Lujza. Ő kapott csak szép ajándékokat. Arany-eretes pápazemet. A Fővárosi Operettszínház is kapott karácsonyra ajándékot. Bródy Pista főrendező benyújtotta „Lengyelvírus” című operettjét, amit természetesen már el is fogadták és sorrend szerint a revű is a Martos—Szabolcs—Szlavi-ny operett után hozták színi-re.

— Mi van a revűvel?

— Szörnyű a készülődés a Fővárosi Operettszínházban. Minden ép-kel-láb embert mozgósítottak. Azt mondják, hogy Mister Haskell re-vűje ugynevezett noch nicht da gewesen revű és hogy szegény boldog-útt Waldmann, az orfeum, illetve színház régi tulajdonosa, tudom, könnyezve néz majd le a magas egekbe, hogy ő ilyen csodát nem tudott csinálni. De hát nagyon jó-nak kell lenni, hiszen három hóna-pig tanulják. Ez alatt Kolumbusz Kristóf mister Amerikát is felfe-dezte. A Haskell görlicék egyébként küszönm, jól vannak, egész nap Gerbeaudot esznek és nagyon me-n vannak elégedve Magyarországal.

SZÍNHÁZ

Rózsahegyi Kálmán:

A rossz szerep mindvégig komisz marad, akár-milyen jó színész játsza

Delután négy óra. Meleg ottho-nos terem, szőnyegek, képek, mű-fárgyak és néhány lelkes, fiatal, ki-pírult arcu művészeljölt. A terem közepén iskolás pódium, az egyet-len iskolás valami ezen a helyen, ahol Rózsahegyi Kálmán, a Neme-zeti Színház művésze nevei a fiata-lokat, a jövőnd művészenendezket. A pódiumon kedvesen neveli a fiatalokat, a jövőnd művészenendezket. A pódiumon kedvesen neveli a fiatalokat, a jövőnd művészenendezket. A pódiumon kedvesen neveli a fiatalokat, a jövőnd művészenendezket.

— A mester megelégedett...
— Köszönöm a mulatságot — mondja és elbucszik a fiataloktól. A teremben néhány pillanat múlva esend lesz és a mester beszélni kezd:

— Csak jó szerep van, vagy rossz szerep — mondja mélyseges meggyőződéssel.
— A jó szerepet minden színész meg tudja játszani, a rosszat egyik sem. Nincs a világban olyan nagy-szerű színész, aki rossz szerepből értéket tudna kihozni.

— Olyan ez — teszi hozzá moso-lygva — mint amikor a csuka szárazra kerül. Hápog, hápog, vé-gül is belepusztul.

— Hogy van az, hogy néha abszo-lút rossz szerepekben is sikert arat a színész.

— Csalóka dolog az — feleli — mint ahogyan a mi pályánkon a siker többnyire csalóka. Delibab Hiszen sokszor valóban úgy fest a dolog, mintha a jó színész jóvá formálná a rossz szerepet is. De hát ez nem úgy van. A rossz szerep mindvégig komisz marad, akár-milyen jó színész is játsza. Ez az igaz-ság. A közönség legfeljebb pillan-atnyival érzi jónak, mert elfogott a kedvenc színészével szemben. De az ilyen siker nem az igaz mű-vészti érték, művészi kincs.

Mindenáron azon mesterkedem, hogy a beszélgetést rátereljem az ő szemlélyére. De résen van, nem en-gedi.

— Magamról nem beszélek. Nem tettem semmi olyat, amelyről beszélni kellene, no főként megírni. Megtettem kötelességemet. Adtak szerepet, eljátszottam, tapsolásra meghajoltam. Többet én nem tettem. Színész voltam, az is vagyok, az is maradok, se több, se keve-sebb, nekem az is elég....

— Komisz az idő odakünn — siet másra terelné a szót. Kődös, páras. Ha így marad, vízbeesik a holnapi vadászatom....

RÖVID HIREK

SZOMORY DEZSÓ

Vígsházban színrekerülő új darabjának csak két női szereplője van: Varsányi Irén és Gaál Franciska.

AZ UNIO IGAZGATÓSÁGA

még mindig nem döntött, a Magyar Színházban Fuzekos Imre „Altona” című drámáját, vagy Bus Fekete László „Párizsi expresszvonat” című vígjátékát mutatja-e be legközelebb.

A VÁROSI SZÍNHÁZBAN

a „Dolly” lesz a legközelebbi operett. A nő főszerepre Kossáry Emmiit hívták meg.

FARAGÓ-RÁTKAY—LOSONCZY OPERETT

lesz a Blaha Lujza Színház legközelebbi újdonsága. Az operettben egy honvivás sines, ellenben van hat komikus.

KÖVESSY ALBERT

emlékzetére ma délelőtt gyászis-tentészetet lesz a szegény-háziéri templomban.

A RENAISSANCE SZÍNHÁZ

ma a legszínesebb színház, ahol a „Waterloo esata” nagy sikere miatt megszakadtak az új darab próbái.

A „MARICA GRÖFNŐ”-T

második szereposztásban Vito Margit fogja játszani.

* Az „Erényiné Rossz Rosina” áll. eng. magánéneklőka 1921 január 1-én új jelentkezőket vesz fel. A havi tandíjban a hangfelvétel és hangképzésen kívül a szerepek és dalok betanítása is befoglaltatik. rEszébet körút 40—42. Tel.: J. 105—96.

Renaissance Színház

Lengyel Mezővárosi komédiája

A waterlooi esata

* A Vígsházban Fedák Sári a jövő héten az Antónia címszerepét játssza. Fedák Sári Amerikából hazérkezett és melóut az Antónia bécsi próbán részt-vet. A Vígsházban néhány estén el-játsza legnagyobb sikerét. Lengyel Mezővárosi nagyzeri vígjátékának hő-snéjét, Antóniát. A Vígsházba játé-k-rendje a héten így alakul:
Hétfő, december 29-én: A tükör-folyosó.
Kedd, december 30-án: Antónia.
Szerda, december 31-én este 7 óra: A tükörfolyosó, éjjel 10¹/₂ óra: Antónia.
Csütörtök, január 1-én este: Antónia, delután: Híbelo Balázs.
Péntek, január 2-án: A tükörfolyosó.
Szombat, január 3-án: Antónia.
Vasárnap, január 4-én este: Antónia, delután: Az üvegipó.
A jegyek árusítását már megkezdték.
* Újév napján 75-ödösor adják a Király-színházban a legnépszerűbb operett-siker, a „Marica grófnő”-t. Kál-már Imre legpompásabb operettjét, mint minden este, ezutal is a diadal-mas premier együttese játssza: Láboss Juci, Vady Ilona, Pálmay Ilka, Kiss Ferenc, Rátkai, Latábar, Vendrey, Szirmai, Raskó. A hét minden estején „Marica grófnő”, most vasárnap del-után a példátlanul kedvelt Zerkovitz-erett, az „Árvacska”, amely 150-ik előadása felé közeledik.

A Panoptikum figurái:

Conrad Veidt, Emil Jannings, Werner Kraus

Lehet, hogy egy-kettő itt is marad.
— Es a Király Színház újdonsága?
— Hol vannak ők még attól. A Marica egy fest, hogy kétszázszor úgy emegy, mint a pirtty és akkor azután az eddigi tervek szerint a „Szulamit”-ot újítják fel Kövessy Albert emlékeztére.
— Szegény öreg Kövessy! Hát ő is elment.
— El, szegény. De bizony már jó neki, mert a drága jó Albert bácsi az utóbbi időben nagyon-nagyon sokat betegedett és busonyga állt a Kövessy-asztal föléhén, ahol del-utánonként körültekinté jórátárta.
— Hát még mi a hír.
— Ne kérdezz. Tudja, hogy el-mondok mindent szép sorjában, csak ne türelmetlenkedjék. Hát tudja ugy-e, hogy a Belvárosi Színházban Lakatos László „Fej vagy irás” című darabja következik, amelyben az egyik főszerepet Csathó Gitta játssza. Fogadni mernék, hogy maga nem tudja, ki is az a Csathó Gitta. No lássa, majd én megmondom. Bartha Istvánnak, a kiváló karmes-ternek, a nyíri városi színház fő-zeneigazgatójának a felesége, aki olyan nagyzeri színésznő, hogy maga el fog ömulni a csodálkozás-tól, ha meglátja. Aztán meg hozzá olyan gyönyörű szép, hogy öröm nézni.
— No végre egy szerencés felfedezés.
— Micsoda felfedezés? Csathó Gitta régi színésznő. Nem látta a „Jégesap”-ban meg a „Szépség”-ben. Ott már tapsolhatott volna neki, de maga csak az „Üvegipó”-t nézi meg.
— Bár én nem néztem meg azt sem.
— Az már más. En se. De szom-baton este itt voltak a bécsiek és minajárt meg is vásárolták Bécs szómára, ha magánál nem is tel-szik. Es hogy teljes legyen az örö-mem, Bus Fekete László „Párizsi expresszvonat” című vígjátékát is megvették látatlomban. Igén nagy hítele van a mi Búsunknak Bécs-ben.
— Ha Pesten is ilyen hítele volna?
— Maga nevetni fog. Mert igazis van. Faludi Jenő hász-milliót elve-gelt adott a derek Búsfejeknek a darabja, amit most már rövidesen színi-re kell hozni, hogy jó legyen a húszmillió. De ha már itt tartunk, azt is elmondom, hogy Török Rezső is kapott előteget új darab-jára, még pedig olyan előteget, amelyből Rékosszentmihályon há-zát meg földet vesz és így régi vágya teljesül majd. Kisgazda lesz.
— Valami platykaféle van-e?
— Az mindig akad, tudja. Szóval az ifjú forró színi-benvidón nagy hővelet udvarolt a primadonnának és így most már a bevidón röri-desen hajóra száll, ő kel a tenger-re és megkéri kezét, nos, ne ijed-jen meg — a primadonna — lány-nak.
— Bravo! Gratulál! Aztán meg azt is elmondom, ha érdekli, hogy Vady Ilona minden áldott nap kap egy ismeretlen tisztelőlőt tiz darab önöm ontos táviró süteményt. Jarjon utána, ki küldi, mert én nem tudtam kinyomozni.
— Mi van még?...
— Végzetül elmondok magának egy viccet, hallgasson ide. Szírnay Vilmos, a Városi Színház pompás humoru komikus, a minap este felé nagyban keresgél valamit az Andrássy uton. Arva meg a másik komikus, Horti Sándor és meg-kérdi tőle:
— Mit keresel Vili?
— Elveztettem egy arany tiz-korandot.
— Es tudod, hogy hol vesztet-ted el?
— Hogyne. A Tisza Kálmán téren.
— Hát akkor miért keresed az Andrássy uton? — kérdzi áll-nél-kövea Horti.
— Mert itt világos van.

Jackie Coogan
a világ kedvence
az Urániában és a Royal Apolló-ban
lép föl pénteken
Aflandriai fiu
főszereplőben

Alpár Gitta esodátos hangját, tüntetőnyes kóroturművészetét orkán-szerű taposk honorálják a *Városi Színház* pompás új darabjában, a *Kriszantém*ben. Minden énekszáma sláger, nyílt tolatlaja szobbnál-szobb látványosság.

A vörös ember. Dréglény és Liptai Bohókásan vidám romkumúve természetesen a jövő hitén is minden este szüretkor a Magyar Színházban. Állandóan tábás hízek, ragyogó jökevény. A Magyar Színház elismeren legjobb vigjátéki előadás: M. Makay Margit, T. Forrai Rósi, Gombaszigi Ella, Törzs Jenő, Z. Molnár, Toronyi, Kertész.

Pola Negri
e héten mutatkozik be, mint **spanyol táncosnő**

Rözsashegyi Kálmán és Molnár Aranka fellépése avatja ünneppé a „Cigány” hétfő esti előadását. A *Nemzeti Színház* nagy művésze a *Cigány* című szerepében egyik legragyogóbb sikerét aratja, míg Molnár Arankát a fő nő szerepben ünnepli a *Városi Színház* közönsége.

A Nótáskapitány hete lesz a *Fővárosi Operettársulat* jövő hete is. Harminedik jubileuma után is minden este zenfolt ház tapolt a pompás operettnek. *Pichy Erzsé, Biller Irén, Fecsek Tari, Tolnay, Halmai, Ujváry, Zoltany, Mily és Latabár* újabb és újabb sikert szereznek a *Nóta kapitányok*l. Vasárnap délután a *Drótstótot* adják mérsékelt helyárakkal.

Szilky József legkacagtatóbb alakítása Bendel Frici a *Kriszantém*ben. Minden szava harsogó derűlése, minden tónusa frontális siker. A *Városi Színház* hatalmas nézőtere egész este visszhangzik a jökevényől a Kriszantém előadásai alatt.

A legszöhb
Mosjoukin-Lissenko film
Szépasszony...
Elet... Halál...!
Kamara, Corso, Omnia

Szilvester éjjel a Magyar Színházban második előadásként 11 óras kezdettel Zerkovitz Béla legújabb sikere, a *Postás Katia* kerül szíró a Blaha Lujza-színház művészeivel. Az ünnepi előadás érdekességét növeli a szilveszteri sorsolás, melynek szerencsés nyertesei a Király-Színház 1925-ik évi minden bemutatására és nyilvános főpróbájára szóló bérletet nyernek. A páholy és földszinti közönség egy puholyt vagy a zsilyélt, illetve 2 támlásszékot, az erkély és karzati közönség 2 erkély és 2 karzati-jegyet nyerhet. A sorsolást *Tihos Ilona* végzi, aki konferál és újvi köszöntöt is mond.

Vihg Manei a legvidámabb szubrett, négyszer ismétli meg minden este a *Kriszantém* híres francia-angol-magyar tancát a *Városi Színház*ban.

A newmarketi turibotrány
A newmarketi turibotrány
A newmarketi turibotrány
Turfőkezd az amerikai Longland és a világhírű angol derbyn
Bemutató a jövő héten
Kamara, Omnia, Corso

A fakeskedők uj szakma-bankot alapítanak

A Mobilbank tökémelete és átszerveése előtt — Fónagy Aladár nyilatkozata az uj Fabankról

A legutóbbi napok során több oldalról olyan hírek merültek fel, hogy a fakeskedelmi érdekeltségek szükségének tartják az egy nagyobb bankszervezet megalakítását, s erre vonatkozólag többek között Fónagy Aladárnak, a Mobilbank jelenlegi elnökének részvételére is számítanak. A hírek tehát azt jelentenek, hogy Fónagy Aladár, az elmúlt évek egyik legkimagaslóbb gazdasági karrierje felhagy az évek óta tartó passzívításával s ismét meg fog jelenni a fakeskedelmi szakma élén, ahol egykor szinte diktátóri hatalommal felruházva hadakozott, s vezetett szavazások kimenetelű bírói esatákat. Fónagy Aladár, akinek az elterjedt hírekre vonatkozóan kérdést intéztünk, a következő információkat adta.

— Tény, hogy a fakeskedelmi érdekeltségek körében már hosszabb idő óta felmerült az a gondolat, hogy egy nagyobb bankot szervezzenek létesüljön, mely főként az export- és importkereskedelmi ügyeket hitelkérdéseinek lebonyolításával foglalkozzék.

Eddig ugyanis főként az import fakeskedelem a nehézségek egész sorával volt kénytelen megküzdeni, amíg a szomszédos államok területén vásárolt fanyomástételek rendeltetési helyükre elszállítható. Hogy ne mondjuk mást, a hitelkérdések rendezése, a szükséges garanciák megszerzése a legutóbbi alkalommal kisebb-nagyobb huza-vonával s nehézséggel járt, s az ilyenformán támadt késelemek korántsem szolgálták a fakeskedelem előnyére. Közénekvő volt tehát a gondolat, hogy egy oly bankszerv létesüljön, mely elsősorban rendelkezik mindenütt az utóállamokban a új megfelelő nekusokkal, hogy az eszközölt vásárlásoknál késelem nélkül a szükséges hiteleket, garanciákat nyújtan képes a ezenkívül pedig itt Budapestesen élvezgetheti a szükséges ingkaszót az eladó számára. A hitelnyújtások s garanciák, valamint ingkaszók

oddig igen sok esetben csak kerülő, közvetett utakon mentek végbe s ezáltal az egész fakeskedelem menetében bizonyos nehézség, vontatottság állott elő. Ezt a helyzetet megváltoztatni, illetve volna, egészségesebb alapokra fektetni jóra hivatásza a most megalakítandó bankszervezetnek.

— Jömagam több mint tizenöt esztendőig dolgoztam a faszakmában, a helyzettel meglehetősen ismerős vagyok, s így, mikor a fakeskedelmi érdekeltségek részéről többen érintkezésbe léptek velem ezzel a tervvel, én azt mindenképpen előretvalónak s megvalósítandónak tartottam. A további megbeszélések során, mikor a részletekre került a sor, némi meggondolásra adott alkalmat az a körülmény, hogy egy nagyobb bankszervezetnek a felállításna igen nagy befektetési összegeket igényel s így nem lenne célszerűbb egy már meglévő, működő bankszervezetet e célra át szervezni s megfelelően beállítani, így támadt azután az a gondolat, hogy esetleg a vezetésem alatt működő Mobilbank alakuljon át a fakeskedelmi érdekeltségek közös lebonyolító bankszervezetévé. Természetesen abban az esetben a Mobilbank kénytelen lesz fölkel emelni s a jelenlegi szervezetet megfelelő módon kiegészíteni.

— Egyébként a fakeskedelmi érdekeltségek legutóbb egy bizottságot alakítottak, s küldtek ki e tervek közelebbi megtárgyalása érdekében. E bizottsággal állandóan érintkezésben vagyok s előreláthatólag már rövidesen bizonyos konkrétumok is ki fognak alakulni a tárgyalásaink során.

— Hogy a mostani Fabank nines kiszenelve a szóbanforgó szerepe, annak egyszerűen az az oka, hogy a Fabank igazgatósága csak egy töredékében képviseli a faéredkeltségeket, míg a most megalakuló bankszervezet teljes egészében a faszakmának lesz a lebonyolító szerve.

Gloria Swanson megmutatja milyenek az amerikai lányok?

Szilvester éjjel a Király-Színházban második előadásként 11 óras kezdettel Zerkovitz Béla legújabb sikere, a *Postás Katia* kerül szíró a Blaha Lujza-színház művészeivel. Az ünnepi előadás érdekességét növeli a szilveszteri sorsolás, melynek szerencsés nyertesei a Király-Színház 1925-ik évi minden bemutatására és nyilvános főpróbájára szóló bérletet nyernek. A páholy és földszinti közönség egy puholyt vagy a zsilyélt, illetve 2 támlásszékot, az erkély és karzati közönség 2 erkély és 2 karzati-jegyet nyerhet. A sorsolást *Tihos Ilona* végzi, aki konferál és újvi köszöntöt is mond.

Zerkovitz Béla legújabb és legvidámabb operettikere a „*Postás Katia*”, amely eddig állandóan tábás házakat vonzott a Blaha Lujza-színházba, ezen a héten is minden este folytatja diadalmas pályafutását. A „*Postás Katia*”, amelynek sikeréről városzerzte beszélnék, természetesen továbbra is a hódító premier egriertes jóváza: Honthy Hanna, Somogyi Nusi, Rozsnyai Ilona, Sándor Giz, Boros Géza, Gózon, Házas, Ort, Heltai.

Molnár Vera maga a pajkos tavasz a Kriszantém hájos amerikai bakás szerepében. Szenczelés ázsing-táncát tombolva újratájtja a *Városi Színház* közönsége.

D'Arrigo Kornél harmas szerepe külön szenzációja a *Kriszantém*nek, a *Városi Színház* nagyszerű operett-újdonosságának.

XYLOS
SZAB,
BUTOROK
KIVÁLÓ MINŐSÉGÉT A
HAZAI FATERMELO RT.
GARANTÁLJA
VÁROSI ÜZLET:
V, Nádor u. 18. szám
Telefonszám: 8-79

Kedd, szerda, esütörtök, szombat vasárnap *Kriszantém*, Nádor Mihály diadalmas operette kerül szíró a *Városi Színház*ban. Főszereplők: Alpár Gitta, Vihg Manei, Molnár Vera, Galotta Ferenc, Sziklay József, D'Arrigo Kornél, Sirmay Vilmos.

Szilvester-éjj előadás a Vízszínházban. A *Vízszínház*ban szerdán éjjel 10¹/₂ órai kezdéssel az *Antonia* kerül szíró. Főlé: Sári fellépével. Este — kivételesen 7 órai kezdéssel — A *Tökérfolyosót* játszák.

A Sasfők 300-ik, ünnepi előadás. Jövő szombaton ünnepi előadás lesz a Magyar Színházban. Rostand világhírű drámái költeményo 300-szor kerül szíró. Az előadás egyik főérdekessége, hogy a címszerepet annak kreaója, Thorsz Jonó játssza, aki a szerepet 280-szor zendkívüli sikerrel játszotta. A darab többi főszerepét is lehetőleg azok játsszák, akik a darab bemutatójának részvettek. Az előadás ünnepi keretek között fog lefolyni.

Ki babája vagyok én a szözen legnagyobb vigjátéksikere. Párisian ismerés, franciásan vidám. A jövő héten hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap kerül szíró a Belvárosi Színházban. (Tihos Ilona, Tóth Böske, Hahnol Aranka, Kertész Dezső, Tarnay Ernő). A hét többi estéin: kedd, esütörtök, szombat a példátlanul mulatságos és kedvelt „*Olasz asszony*”. (Tihos Ilona, Bóth Klári, Hahnol Aranka, Kertész Dezső, Rubinyi, Gárdonyi).

A Király-Színház heti műsora. Hétfő: *Marica grófnő*. Kedd: *Marica grófnő* (1/2 óra). Szerda: *Marica grófnő* (7 óra). Szöda éjjel: *Postás Katia* (11 óra). Esütörtök d. u.: *Három a kis-lány* (3 óra) mérsékelt helyárakkal. Esütörtök este: *Marica grófnő* (1/2 óra). Péntek: *Marica grófnő*. Szombat: *Marica grófnő*. Vasárnap d. u.: *Arvicska* (3 óra) mérsékelt helyárakkal. Vasárnap este: *Marica grófnő*. Hétfő: *Marica grófnő*.

A Magyar Színház heti műsora. Hétfő: A vörös ember (1/2 óra). Kedd: A vörös ember. Szerda este: A vörös ember (1/2 óra). Szöda éjjel: A nagyherceg és a pincér (11 óra). Esütörtök d. u.: A váloperes hölgy (3 óra) mérsékelt helyárakkal. Esütörtök este: A vörös ember (1/2 óra). Péntek: A vörös ember. Szombat: A vörös ember. Vasárnap d. u.: A kis lord (3 óra) mérsékelt helyárakkal. Vasárnap este: A vörös ember. Hétfő: A vörös ember.

A Belvárosi Színház heti műsora. Hétfő: Ki babája vagyok én (1/2 óra). Kedd: Az olasz asszony. Szerda: Ki babája vagyok én. Esütörtök d. u.: A nagyherceg és a pincér (3 óra) mérsékelt helyárakkal. Esütörtök este: Az olasz asszony. Péntek: Ki babája vagyok én. Szombat: Az olasz asszony. Vasárnap d. u.: Mihályiné két lánya (3 óra) mérsékelt helyárakkal. Vasárnap este: Ki babája vagyok én. Hétfő: Ki babája vagyok én.

A Blha Lujza-színház heti műsora. Hétfő: *Postás Katia* (1/2 óra). Kedd: *Postás Katia*. Szerda: *Postás Katia*. Esütörtök d. u.: *Postás Katia* (3 óra) *rendes helyárakkal*. Esütörtök este: *Postás Katia*. Péntek: *Postás Katia*. Szombat: *Postás Katia*. Vasárnap d. u.: *Fügetalbély* (3 óra) mérsékelt helyárakkal. Vasárnap este: *Postás Katia*. Hétfő: *Postás Katia*.

CELLINI
Ezüst Arany
Ekszer Órák
Egyes Arany - Legfinomabb Kivitelben

Flatalos, Üde
kristálytisztára arcórt varázsol dr. Kaiserling HYVARJON szemétszere, adagja K 3000. Forrák: Török-egyszertár. Király uca 12. szám. „Opera”-gyógyszertár, Andrassy út 26. szám
Fpack - Smóking
Kötevény és ártatlan
Skalla Testérek 1V, Hájó u. 3. Tel. 109-04

HIREK

Lövöldöző örült a Ferenc József-hid tetején

Izgalmas életmentés reflektorral és tüzelőirával — A bátor tüzoltókat a tömeg lelkesen megéjjezte

Vasárnap délután négy óra tájban lövöldözés zajt csodított össze a Ferenc József-híd környékén járókat. A szürkös homályban egymástól nem lobbanás látszott a Pest felőli jobboldali pillér tetejéről és a négy lobbanási fekvérvonalas követte. Késégtelen volt, hogy valaki észrevétlenül felmászott a pillérre és ott lövöldözött.

Rendőrök azonnal megszállották a pillér alját és a tüzoltókat telefonálták. A tüzoltók Szilvay Kornél főtitkár és Sturm István segédtiszt vezetésével alatt a tüzoltóiról vonultak ki a hidra, hogy a lövöldözést lehozzák. A tiszt kocsis reflektorral végigvilágították a pillért és közvetlenül a turulmár alatti peremen látták egy embert, aki rendkívül veszélyes helyzetben, hosszabban elnyulva fekiadt a perem szélén. Amint a fény sugarát elérte, az illető felugrott, kalapját széles ívben elhajlította és ordított ki: "Mindenki ellenem van! Mindenkit levölök!"

A tüzoltók a tolértárról fölléptek és Bódis István és Sós Kálmán tüzoltók önként vállalkoztak, hogy fölmennek az emberért. Az expedíció nagy veszélyt járt, mert valószínű volt, hogy a revolverben van még golyó és a fűtőtomlóra ember eselleg rálohet a tüzoltókra, akik a szűk létrán nem is védekezhetnek a golyók ellen. Szilvay főtitkár nem is engedte meg a tüzoltókat, hogy induljanak, amíg néhány pere múlva az ember ismét végigfeküdt a peremen és mozdulatlanul maradt.

A két bátor tüzoltó ekkor óvatosan, minden zajt kerülve fölkusztott. Sikertől

és észrevétlenül megközelítétek a még mindig mozdulatlanul fekvő embert, akinek kezében ott csillogott a revolver. Az egyik tüzoltó levette az agyszékélyt és rádobta az illetőre. Ugyanabban a pillanatban pedig mindketten rátették magukat. A fátalembernek ideje sem volt ellenállást kifejtetni, a revolver máris kisavarták a kezéből. A két tüzoltó most hevederekkel megkötözte a fátalember kezét, lábait és a vállukra véve lefelé indultak. A fátalember most ismét ordítani kezdett: "Gazemberek, ti is engem akartok bántani! Mindenki engem bánt! Ti is meg vagytok vesztegetve!"

A rendőrök már előzőleg, mentőkért telefonáltak, mert rögtön gyanították, hogy örült ember lövöldözött a pillér tetején. Jó tíz percig tartott, míg a két tüzoltó a súlyos teherrel leért a hidra. Itt megszabadították kötelekeztől a mindan ízben remegő fátalembert, aki most dühösen tamadt megmentőre: "Magukat is megéjjezték, hogy öljenek meg engem! A szerencsétlen embert a mentők vették át. A kérdésekre zavaros válaszokat adott, annyit tudtak csak megérteni belőle, hogy az anyja megszállott területeken van. Zsepeiben talált irásokból megállapították, hogy a fátalember Rakovszky György 21 éves villany-szerelő.

A késégtelenül ön- és közveszélyes örültet a mentők a lipótcsozi tély-dába vitték.

Az izgalmas életmentést ezekre menő főmeg nézte végig, mely a bátor tüzoltókat lelkesen megéjjezte.

Ripka kormánybiztos a városi B-listások vonatkozó iratokat kérte magához. Megírták a lapok, hogy Földes Imrét a bíróság visszahelyezte a Budapesti Szakszövetségek Közelkedési Rt. igazgatói székébe, azaz a megokolással, hogy elbocsátása után — a törvény vonatkozó rendelkezései ellenére — a helyi mással töltötték be. A bíróság döntésének hatása alatt a BESZKAR azon B-listás alkalmazottait, akiket újonnan felvett tisztviselőkkel pótolták, megismagalt indítottak visszahelyeztetésük érdekében. Ezzel kapcsolatban olyan hírek jelentek meg a lapokban, hogy a belügyminiszter leiratot intézett a fővárosra, amelyben a BESZKAR igazgatóságának egyéni és vagyoni felelősségét kívánja megállapítani. Kérdést intéztünk ez ügyben Ripka Ferenc kormánybiztoshoz, aki a következőket mondta munkatársainknak: "A belügyminiszter új semmiféle leiratot nem intézett a fővárosra. A tény az, hogy én átrátot küldtem a polgármester úrhoz, amelyben annak az igazgatósági illetégeseknek írtam, és azoknak az iratoknak megküldését kértem, melyek a B-listások pótlására vonatkozó határozatokról szólnak. Amíg ezeket az iratokat meg nem kapom, addig természetesen erről a kérdéssel más nem mondhatok. Felkerestük a BESZKAR vezérigazgató-helyettesét, Szilvay Istvánt is, aki azonban kijelentette, hogy ő a főváros kormánybiztosának leiratáról semmit sem tud és az egész ügyről csak annyi tudomása van, mint amennyit az újságokból olvasott."

Nagy körvadászat Keckesen. Keckesenről jelentik: A karácsony előtti napokban nagy körvadászat zajlott le Kohár Szentlőrincen. A vadászaton a kormányzó és fia is kivül számos ismeretlen ember és külföldi vendég is vett részt. Így a meghívott vendégek sorában szerepeltek Pékár Gyula, Zsitvay Tibor, Jászua Kóburg herceg és még mások.

Borzalmas vihar az angol partvidéken. Londonból jelentik: A vihar teljes erővel tovább dühög az egész partvidéken. A Themse kitépett medréből. Irország és különösen Belfast vidéke is sok kárt szenvedett. Több helyen fekvő városok víz alá került.

Felrobbant a lőporraktár Tokióban. Tokióból jelentik: Otaru kikötőjében tüzérségi lőpor kirakodása közben robbanás történt. A robbanás folytán tíz támadt, amely a városja is átterjedt. Állítólag több száz ember, eddévesszett.

A francia sajtó tiltakozik az Elclair elleni büntetőjárás ellen. Párizsból jelentik: Az Elclair ellen megindított vizsgálatot tovább folytatják. A házkutatások folyamán egy másik titkos irat is előkerült, amely a hadsereg vezérkara második osztályának tulajdona. A párizsi sajtószindikátus nevében Deualche elnök föltámaszt iratot nyújtott át Herriot miniszterelnöknek. Herriot válaszában kijelentette, hogy a kormány több ízben került abba a helyzetbe, amelykére zavarták a tárgyalásokat. A tegnapi nyilvánosságra hozott okmányok különösen bizalmas, szövetségszövegeket jeleggel volt és ezért vele a szövetségszöveg hozzájárulása nélkül nem lehetett volna rendelkezni. Francoisiszky érdeke megköveteli, hogy az ilyen okmányokat felelős tulajdonosoktól ne lehessen eltulajdonítani, nehogy az azokat valakinek rendelkezésére bocsássák. A titkos okmányok kérekerítők és nyilvánosságra hozói ellen folytatott eljárás nem érinti a sajtószabadságot, amelyet a kormány a legszigorúbban őriz.

Tolvajlölés a Rákóczi téren. Vasárnap reggel a Rákóczi téren vásárlásokban Akos Lajosné érezte, hogy a vásárlókosarába egy kéz nyúl be és a ridiklilit, melyben három millió korona készpénz volt, kiemeli. Akosné megragadta az idegen asszony kezét, aki azonban előlökta Akosnéét és futásnak eredt. A vásárlókosár közönségre üldözve vette a menekülőt és a Rákóczi téren sikerült is elcsinálni. Bevittek a főkapitányságra, ahol Molnár Bálintnak mondotta magát. Kihallgatása során még vagy három nevet is használt, nyughogy valódi nevét még nem is tudták megállapítani. A rendőrségen azt hiszik, hogy az állítólagos Molnár Bálint négy szörnyen megrögzött, jobb családból származó nő, aki szexuális a nevével bevallani, Orizembe vitték.

Mihászna András. Tegnap látam. Kinn a Szent László uton, az Angyalföld egyik rejtett zugában, ahol keshed, sánta házak nyomorodnak a szennyvizgödör udvarokon. Felgyűrt bundagallérjából csak a kivászok, féltelmesen, fekete bojásznak két ága mered előre. Zordon biztos-ur külseje volt, ami árultra, hogy olyan helyen áll posztot, ahol a széles váll kölcsönzi a tekintélyt. Ahogyan állt és szemlélődött a világ folyásán — egy melkükcuccból négy-öt maszatos uca-hölgyök jött étkelen lármával. Harisnyaszabó, ronggyól készült labdával játszottak. És amint repült a labda, nekiment egy kis bódénak, amelyben cukrot, kenyeret, cipő-madzagot, szuplit és más hasznos dolgokat árul egy asszony. A bódén apró kis üvegcsék. A labda egyenest annak repült. Csörmpölés. Láрма. A gyermekek szétröbönnek. A természetes bódés-asszonyok döközik. A biztos-ur elindul a tett színhelyre. Egyik gyerek látva, hogy a biztos-ur elindul, kiölti a nyelvét, számarfület mutat feléje: "Já... Já... András... Mihászna András... Mihászna..."

A rendőr mégis lesz. Tíz-husz gyors lépés a doboznó csizmában és már keze között van a csufolódo gamin. "Jaj... jaj... biztos-ur... ne bánson... szialkodik a gyerek... Beviszlek... mondia a rendőr és megmarkolja erősen a karját. A kölyök étkelen sirtózába kezd. "Jaj... agyonver az apám... és ahogyan megy a nagy fekete rendőr mellett, minden lépésnél kibugyan száján egy-egy széd... Ugyis mindig mégis... mert... nincs munkája... nem dolgozik... nem kap munkát..."

A rendőr rúnáta a gyerekekre. Azután megáll. "Nicsoda az opád? Segédmunkás... szepeti. A rendőr elengedi a karját. A gyerek nem mozdul. Reszkete al. "No, erés... mondia a rendőr. A gyerek nem hisz a fiúnek. "Elmehetek? Kérte. "A fenebe... mondia ki a saeculencia bódés egyszerűséggel a biztos-ur.

A gyerek loholni kezd, de a rendőr utána kiabál. "Te, guere csak vissza! A gyerek félősen közeledik. "Hát tényleg nem dolgozik az opád? "Nem. A biztos-ur benyúl a bundagombó kasszába, ahonnan előkerül a jelentés-nótesz. A nóteszből két gyűrtött bankó. Nem nagy. Ötözeas. Kiszimítja az egyiket. Odaadja a gyermeknek. "Vegyél rajta cukrot... A gyerek már nem is hallja. Rohan, lobogtatja a barna bankót. A biztos-ur visszatér a bundakasszába a nótesz. Egy kissé szegénykeze, óvatosan körülnéz, hogy nem látta-e valaki a tekintélyen esett csorbat. Azután indul vissza a posztja felé.

A téli nap fénye megcsillan a kardja markolatán. Rőt-vörös sugarak táncolnak a Mihászna András bundájának gombjain és a komoran doboznó csizmájának tükörnyesre sivilkszt szárait. Sági Pál.

Szent István Porter Sör. Szent István Porter Sör. Szent István Porter Sör.

PHÖNIX Bank és Kereskedelmi Részv. Társ. működését megkezdte. Ingatlanok, földirtokok, fizetek vettél és adásad. Bel- és külföldi kölcsönök elhelyezése és folyósítása, ingatlanok és ingóságokra. Csakis tulajdonosoktól kérünk ajánlatokat!

Megölte a feleséget. Gracóli írják: Véres családi dráma történt karácsony előtt való napon Radkesburgban. Győrek József 45 éves vasúti vendéglős hajnal 5 órakor leszurta még ágyban fekvő feleségét. A házaspár három kis gyermeke ugyanebben a szobában aludt, a zdra felebretek és végig kellett nézniük a borzalmas jelenetet. Két órával később Győrek Radkersburg közeleiben belevette magát a Murába. De aztán megint partra uszott, mire a csendőrök elfogták. Kihallgatásakor azt mondta, hogy megfontolt szándékkal öslekedett. Eleinte nagyon akarta látni három gyermekét is, de utóbb megmondta magát. Az asszony karácsony első napján meghalt a kórházban. Győrek iszások ember volt és felesége állandóan féltékenykedéssel üldözte. Egyszer már, novemberben megszurta késsel a feleségét, akkor a gráci ideg-beteg kórházra vitték, de november 22-ikén felesége kívánságára elengedték onnan.

Nagy safo-lópás egy génuai bankban. A génuai Banca Commerciale panóteljében a szombatra virradó éjjel nagy lopást követtek el. Húszhárom fülkét feltörték és kifosztották. A kár nagyságát még nem lehetett megállapítani, de a kiraboltt fülkék közt van egy génuai hajótulajdonosa, aki ott 3 millió irat őrzött és az év végén akarta kivenni esedékes tartozásainak kiegyenlítése céljából. A tolvajok egy földalatti, folyosón jutottak be a bank pánceletébe. A rendőrség üldözi a tolvajokat, de eddig még nyomaikra senk akadt.

Üng-lükis kenyeresleány. Majnani Lujza kenyeresleány felsőosztályú 13. szám alatti lakásán ügyvitelségi számból lúgdalótól ivott. Súlyos károsékkal szállították a Rókus-kórházba.

Gould asszony selyemharisnyái. Gould Edith asszonynak, Frank J. Gould, az ismeretlen amerikai nábob elvált feleségének, harisnyát tegnap ujja foglalkoztatták a párizsi törvényeseket. Gould Edith asszony néhány hónappal ezelőtt egy párizsi szűrtben 80 pár selyemharisnyát vásárolt és az árval adós maradt. A cég a számlát a nő férjének prezentálta, aki azonban tagadta a számla kiegyenlítését, mert mint mondta, a harisnyát, mert a felesége ellen, valóprít indított a felesége ellen. Az üzlettulajdonos ere-Gould asszonyt porlotta és a bíróság el is marasztalta a harisnyák árának megfizetésében. Gouldné megfizette az ítéletet, de a felbőszű bíróság tegnap megerősítette az elsőfokú bíróság ítéletét, tehát Gouldné mégis köteles kiegyenlíteni a számlát. Gould asszony nem hagyja annyiban a dolgot, mert most már kérni akarja beperelni, hogy az fizesse meg a 80 pár harisnyát.

Üng-lükösség. Vasárnap délután Zöldi Ferenc 28 éves bronzműves lakásán ismeretlen merregel megmérgezte magát. A kihívott mentők gromormosást alkalmaztak és az üng-lükis lementer a Rókus-kórházba szállították.

Nemes Nagy Zoltán dr. Vita sexuális című könyve a napokban hagyta el a sajtót. A könyv a nem élet fiziológiáját és patológiáját tárgyalja. A szerző, aki ideggyógyász orvos, két évtizedes tudományos kutatásának és praktikus ismeretanyag ismeretével tárgyalja fel azokat a hiteket, amelyeknek titkoszerege ellen harcol. Komoly léghajópót munkát írt Nemes Nagy dr. orvos, és késégtelenül a legérdekesebb könyvet, mely a legutóbbi időben megjelent.

Hőcipő 200 ezer kor. Szécsipő edzés és javítás. VADASZ gumilabda, szterilizáció uca 30 (szterilizált) Liszt Ferenc tér 25 Nagyszombat téren. SZANORVÓI. ELŐZET SALVÁRMA-GYÁR. Kétféle: 1. Kétféle: 2. Kétféle: 3. Kétféle: 4. Kétféle: 5. Kétféle: 6. Kétféle: 7. Kétféle: 8. Kétféle: 9. Kétféle: 10. Kétféle: 11. Kétféle: 12. Kétféle: 13. Kétféle: 14. Kétféle: 15. Kétféle: 16. Kétféle: 17. Kétféle: 18. Kétféle: 19. Kétféle: 20. Kétféle: 21. Kétféle: 22. Kétféle: 23. Kétféle: 24. Kétféle: 25. Kétféle: 26. Kétféle: 27. Kétféle: 28. Kétféle: 29. Kétféle: 30. Kétféle: 31. Kétféle: 32. Kétféle: 33. Kétféle: 34. Kétféle: 35. Kétféle: 36. Kétféle: 37. Kétféle: 38. Kétféle: 39. Kétféle: 40. Kétféle: 41. Kétféle: 42. Kétféle: 43. Kétféle: 44. Kétféle: 45. Kétféle: 46. Kétféle: 47. Kétféle: 48. Kétféle: 49. Kétféle: 50. Kétféle: 51. Kétféle: 52. Kétféle: 53. Kétféle: 54. Kétféle: 55. Kétféle: 56. Kétféle: 57. Kétféle: 58. Kétféle: 59. Kétféle: 60. Kétféle: 61. Kétféle: 62. Kétféle: 63. Kétféle: 64. Kétféle: 65. Kétféle: 66. Kétféle: 67. Kétféle: 68. Kétféle: 69. Kétféle: 70. Kétféle: 71. Kétféle: 72. Kétféle: 73. Kétféle: 74. Kétféle: 75. Kétféle: 76. Kétféle: 77. Kétféle: 78. Kétféle: 79. Kétféle: 80. Kétféle: 81. Kétféle: 82. Kétféle: 83. Kétféle: 84. Kétféle: 85. Kétféle: 86. Kétféle: 87. Kétféle: 88. Kétféle: 89. Kétféle: 90. Kétféle: 91. Kétféle: 92. Kétféle: 93. Kétféle: 94. Kétféle: 95. Kétféle: 96. Kétféle: 97. Kétféle: 98. Kétféle: 99. Kétféle: 100. Kétféle: 101. Kétféle: 102. Kétféle: 103. Kétféle: 104. Kétféle: 105. Kétféle: 106. Kétféle: 107. Kétféle: 108. Kétféle: 109. Kétféle: 110. Kétféle: 111. Kétféle: 112. Kétféle: 113. Kétféle: 114. Kétféle: 115. Kétféle: 116. Kétféle: 117. Kétféle: 118. Kétféle: 119. Kétféle: 120. Kétféle: 121. Kétféle: 122. Kétféle: 123. Kétféle: 124. Kétféle: 125. Kétféle: 126. Kétféle: 127. Kétféle: 128. Kétféle: 129. Kétféle: 130. Kétféle: 131. Kétféle: 132. Kétféle: 133. Kétféle: 134. Kétféle: 135. Kétféle: 136. Kétféle: 137. Kétféle: 138. Kétféle: 139. Kétféle: 140. Kétféle: 141. Kétféle: 142. Kétféle: 143. Kétféle: 144. Kétféle: 145. Kétféle: 146. Kétféle: 147. Kétféle: 148. Kétféle: 149. Kétféle: 150. Kétféle: 151. Kétféle: 152. Kétféle: 153. Kétféle: 154. Kétféle: 155. Kétféle: 156. Kétféle: 157. Kétféle: 158. Kétféle: 159. Kétféle: 160. Kétféle: 161. Kétféle: 162. Kétféle: 163. Kétféle: 164. Kétféle: 165. Kétféle: 166. Kétféle: 167. Kétféle: 168. Kétféle: 169. Kétféle: 170. Kétféle: 171. Kétféle: 172. Kétféle: 173. Kétféle: 174. Kétféle: 175. Kétféle: 176. Kétféle: 177. Kétféle: 178. Kétféle: 179. Kétféle: 180. Kétféle: 181. Kétféle: 182. Kétféle: 183. Kétféle: 184. Kétféle: 185. Kétféle: 186. Kétféle: 187. Kétféle: 188. Kétféle: 189. Kétféle: 190. Kétféle: 191. Kétféle: 192. Kétféle: 193. Kétféle: 194. Kétféle: 195. Kétféle: 196. Kétféle: 197. Kétféle: 198. Kétféle: 199. Kétféle: 200.

Súlyos betegségek

emlékzik a szerzővel együtt.

A legjobb ápolás és kezelés mellett is szükség van arra, hogy a betegség és lábadozás tartalma alatt a beteg szervezetbe olyan koncentrált táplálékot juttassunk, amely visszaadja elvesztett erejét, fokozza ellenállóképességét és újraépítse a leromlott testet.

Tizenötötől tízperces az Orvonaltime, a reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanállal úvidesen táplálkál. Ára dobozonként 37.400 és 64.800 Ft forgalmi adóval együtt. Miniót és ismeretét ingyen kóid a Dr. Wanda gyógyszer- és lépezárgyár Rt., Budapest 100. postahivatal

GERŐ MARTON

kész nőruhák áruháza

IV. kerület, Király-utca 22 (sarkútiel)

NŐI	félkabát	550.000
NŐI	félkabát velourból	850.000
NŐI	félkabát, prima	1.100.000
NŐI	félkabát velourból, szőrne galériával	1.850.000
SELYEMTRIKOT	.....	180.000
HÁZIRUHÁK	.....	200.000
OPALBLUZOK	legjobb minőségben	150.000

EPERJES velour kabát 1.100.000

Leányokat is gyilkolt a münsterbergi emberevő

Újabb részletek a bestialis gyilkosságokról — Ember- vérrel trágyázta a kertjét

Szilézia határán túl is nagy megdöbbenést kelt a münsterbergi emberevőnek szenzációs bűncsepe. Münsterberg egy kis sziléziai város, mely körülbelül két óra járányira van Boroszlómtól. A támeegylikos Denke Károly mint ismeretes, december 21. és 22-ike közti éjjel önkézevel vetett véget életének.

A hatóságok által megejelt helyszíni szemlén behizonyosodott, hogy Denke kertész nemcsak nagymennyiségű sült és főtt emberhúst tartogatott lakásán, hanem az is, hogy 6 maga allandoan emberhúst evott, még pedig sok év óta.

Szinto érthetetlen, hogy a város rendőrsége már évekkel ezelőtt nem lett figyelembe Denke úzeleire. Valószínű, hogy a jámbor és együgyű, magába zárkózott ember aláarcában tudta magáról elrelni a gyant.

Denke lakásán három faszékban főtt húst és a faskamrában egy nagy dózsa bogozott húst találtak, közte emberi testrészeket. Denke gasteivel most több gyilkosságot hoznak összefüggésbe. Az 6 áldozatának mondják azt a 16 éves leányt is, aki több héttel ezelőtt a szomszédos községből eltűnt és azt a 15 éves leányt is, akit pár héttel ezelőtt a Münsterberg melletti Neuhof-

ban teljesen szétdarabolva találtak. Az utóbbi esetben egy glatzi meszarosmestert gyantsítottak, akit, bár ártatlanságát hangzottata, több évi fegyházra ítétek.

Denkenek az utolsó időben már nem volt rendes foglalkozása. Egy kis darab földön kertészkedett és pár állított keresztet fatalak faragásával. Egész Münsterbergben ismerték a kertjében tenyészített reharbarát.

Most kiderült, hogy mi növesztette azt oly nagyra. Denke ugyanis áldozatainak vérével trágyázta a növényet.

A szomszédok elmondták hogy sokszor látták Denkét, amint zavaros, sötétvörös folyadékokkal öntözgeti kertjét. Csak azért nem tűnt fel nekik a dolog, mert azt hitték, hogy Denke kutyákat öl le. A meggyilkoltak béréből Denke szíjat és nadrágtartót hasított. Letartóztatásakor is olyan nadrágtartó volt rajta, melyet egy darab fejbőrrel fellezött össze. A fejbőrön még a hajszálak is láthatók voltak.

Egész Szilézia a legújabb bestialitások felfedezésének hatása alatt áll s minden tekintetben a német rendőrséget okolják, hogy ehöz és a Haarman esetéhez hasonló borzalmak megtörténhetek.

SPORT

Az MTK és a Vasasok győzelmei német földön

Az MTK Elberfeldben, a Vasasok a Majna melletti Frankfurthban győztek — Az FTC, a VAC, az NSC és a Szombathelyi AK külföldi eredményei lapunk zártdáig nem érkeztek meg

A magyar csapatok máj külföldi eredményei ismét szép győzelmeket hoztak a magyar sportnak. Lapunk zártdáig csak az MTK és a Vasasok eredményei érkeztek meg, míg többi együttesünk külföldi eredményeit technikai akadályok miatt nincs módunkban közölni.

MTK—Sport- und Spielvereinigung Elberfeld 4:0 (1:0)

A keményre fagyott talajon lejátszott mérkőzésen bajnokcsapatunk mindvégig fölényben volt. A gólok közül Orth két, Jany egyet, míg egyet Senkey lött tizenegyesből. A csapat friss kondícióban játszotta végig a mérkőzést.

Vasas—Eintraecht, Frankfurt am Main 4:3 (3:1)

A Vasasok négy tartalékkal állottak fel nál mérkőzésükre. A védelem kissé bizonytalan volt, ennek köszönhető a

tulcsoknak látzó három kapott gól. A Vasasok góljait Abay és Takács löttek. Örvendetes meglepetés volt, hogy Kelchen a mérkőzésen reprezentatív formát mutatott. Kivül még Károly és Tomeszkó voltak nagyon jók.

Vivás

A Pénzüntézeti Sportszövetség Klzárdsos kardvívó-versenye

A Pénzüntézeti Sportegyesületek Szövetsége vasárnap délelött rendezte a Santelli-vivóteremben Klzárdsos kardvívóversenyt. Az előmérkőzések délelött folytak le, míg a hatos döntőmérkőzések délután került sor.

A verseny az Angol-Magyar Bank kintni vívóinak győzelmével végző-

dott. A bank vívóinak sorából került ki a győztes Tancos László, míg a helyezések közül ötöt ragadtak el a bank tisztviselői.

Részletes eredmények:

- Győztes: Tancos László (Angol-Magyar Bank, 5 győzelem.
- 2. Szűcs József dr. (Angol-Magyar Bank) 3 győzelem.
- 3. Kenéz Endre (Angol-Magyar Bank), 3 győzelem.
- 4. Goldberger Jenő (Városi Bank), 3 győzelem.
- 5. Kun Sándor (Angol-Magyar Bank), 1 győzelem.
- 6. Lévai Béla (Angol-Magyar Bank), 0 győzelem.

A zsűri elnökei Werkner Lajos dr., Kovács György dr. és Gombos Sándor dr. voltak, míg a díjakat Herendi Artur, a szövetség képviselője osztotta ki.

Jéghokki

BBSE—BCKE 6:2 (4:0)

Bíró: Suppán

BBTE: Schmidt — Szántó, Dobokay — Gál — Mayer, Korének, Matolesy.

BLKE: Kleasmányi — Szerényi, Zsitos — Gallusz — Králik, Makk I.

Makk II. A mérkőzés — mint az eredmény is mutatja — a BBTE teljes fölényének jegyében játszódott le, míg a lágymanócsok fiatal játékosai csak a második félidőben tudták némiképpen ellensúlyozni a Tornaegylet nagyobb technikai fölényét. Két góljuk a BBTE háttvédének védelmi hibájából keletkezett.

A győztes csapat góllói Matolesy, Mayer, Korének és Dobokay, míg a BLKE góllait Králik és Makk István ütötték.

× Az első nyilvános koronghokki-mérkőzés újvén napján lesz a nagyjelm, mikor is a BKE ellenfele valamelyik gyengébb bécsi csapat lesz.

Kiadja:

A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Lakására jövök venni használt bútorokat, ruhát, féchernéit, kotonaruhát stb. Friedner, Rökk Szilárd u. 22. III. 19. Tel. I. 62-45

Lemét kapható régi időkől bevált Waldheim-jéle

soványító-tea

Bizos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Eletmód megváltozása nélkül, állandó súlycsökkenés mellett kecses nyulánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Magyarországi főraktár Szent Péter gyógyszergyártási laboratórium Budapest, VI., Fehér út-sz. 32. szám

Magyarországon a leg-régibbi!

SOFFŐRISKOLA!

Lefektetésen tanít!

Nem kell rokián, mindenki tudja, hogy az ország legjobb vezetői (soffőrei) tanítványaink 3 évi képzésnek ki. Még mindig a legolcsóbban tanítunk.

Levél válaszolgy ellenében.

VHL, Tavasz. Ungár Telefonszám: mező-utca 8. Jász. 112-66.

O OFA A

HOLZINDUSTRIE A. G. ZÜRICH

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT

legelőnállóan kereskedő Gross Antal jószáktörzset feltárta

Karácsonyi ajándék.

cikkeket hölgyek, urak, gyermekek, továbbá háztartási alkalmazottak részére legjobban vásárolhat

Klein Antal

divatruházában

Király-utca 53 (Akácia-u. sarok)

A szobrászművész

RENTAUR GUMMITALP

magas sarokkal vízhatlan tartós elegáns

Készíttessék a bennük. Kapható mindenütt.

Főlektár: Kármán Marcel IV., Veres Páncs-utca 7. Telefon: József 101-73

Meglepos árakat fizetek viselt férfiruhákért Vertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 532-61

Ragályos betegségeknek elközlözhetetlen a

Lysiform

Mein! legfinomabb teakeverékei.